

A BTFSZ ÚJ ELNÖKSÉGE

A Budapesti Tájfutók Szövetsége 2010. január 22-én tartotta tisztújító közgyűlését a Curia utcai 3. emeleti tanácssteremben, 15 budapesti klub részvételével.

Dr. Fekete Jenő, a közgyűlést levezető elnök bevezetőjében elmondta, hogy az idén rendezzük 10. alkalommal a Budapesti Tájfutó Napokat, Schell Antal pedig a 40 évvel ezelőtt megalakult Budapesti Tájékoztató Futó Szövetség jubileumára hívta fel a figyelmet.

Bugár József elnök az írásban kiadott anyagot néhány szóval kiegészítette, majd Hidasné Baráth Katalin tartotta meg pénzügyi beszámolóját, amely csak tájékoztató jellegű volt, mert a májusi közgyűlésre készül el a végleges beszámoló. A Felügyelő bizottság jelentését Török Imre mondta el, majd hozzászólások következtek. A tagszervezetek a beszámolókat elfogadták.

Ezt követve Bugár József betervezte az alapszabály módosítására javaslatát, miszerint az elnökség létszámát 7 főre kellene csökkenteni. A közgyűlés kis vita után a javaslatot elfogadta. Ezután Borosznoki László, a jelölő bizottság vezetője előterjesztette a jelölést az új tisztségviselők megválasztására. A titkos választás alapján a külödttek az alábbi elnökséget és bizottságokat választották meg: **Elnök:** Bugár József, **alelnök:** Gyalogné Csipi Erzsébet, **Tagok:** Gyalog Zoltán, Mets Miklós, Peics Antal, Schell Antal, Scultéty Gábor. **Felügyelő bizottság:** Ézsias Katalin, Riczél Zsuzsanna, Török Imre. **Etikai és fegyelmi bizottság:** dr. Lacsny Márton, dr. Imre Miklós, Valkony Ferenc.

A közgyűlés végén Bugár József elnök bejelentette, hogy Lengyel Andrea nem tudja vállalni a továbbiakban a főtítkári teendők ellátását, utóda Gyurkó Fanni lesz.

Az elnökség új tagjai:

*Gyalogné Csipi Erzsébet
alelnök, gazd. fel.*

Gyalog Zoltán, ifjúsági biz. vez.

Az új főtítkár:

Gyurkó Fanni

TÁJOLÓ

A Budapesti Tájfutók
Szövetségének lapja

2010. 1. szám

A szerkesztőség vezetője:

Schell Antal

Szerkesztőbizottság:

Argay Gyula, Cseresnyés Ágnes,
Hajdu Martin, Józsa Sándor,
Nemesházi László,
Spilkóné Bacsó Piroska
Terjesztés: Keszthelyi Ildikó

Szerkesztőség:

1053 Budapest,
Curia u. 3. II/2.

Tel.: (06-1) 266-35-91

e-mail: tajolo1@t-online.hu

Hivatalos idő:

kedd, csütörtök
16–19 óráig

Kiadja:

a Budapesti Tájfutók Szövetsége

Felelős kiadó:

Bugár József

HU ISSN 1215-8526

Megjelenik évente
8 alkalommal

lapzártá megjelenik

1. szám	01. 26.	02. 05.
2. szám	03. 02.	03. 12.
3. szám	04. 06.	04. 16.
4. szám	06. 01.	06. 11.
5. szám	07. 06.	07. 16.
6. szám	08. 24.	09. 03.
7. szám	10. 05.	10. 15.
8. szám	11. 09.	11. 19.

Megrendelhető
a Budapesti Tájfutók
Szövetségénél,
a szerkesztőség címén.

Nyomda:

HAPPYCARD Kft.

BUDAPESTI TÁJFUTÓ NAPOK

Január 22-24-én a Budapesti Tájfutók Szövetsége az idén is megrendezte a Budapesti Tájfutó Napokat. Péntek délután a BTFSZ közgyűlésére került sor, szombaton a Budapesti Diák Teremtájfutó Bajnokság és a Szenior találkozó volt, vasárnap pedig a Ripszám Henrik emlékverseny és este a Bajnokok vacsorája zárta az eseménysort.

Teremtájfutó Bajnokság

Szombaton délelőtt Gazdagréten a Törökugrató Általános Iskolában bonyolították le a negyedik alkalommal megrendezett Budapesti Diák Teremtájfutó bajnokságot.

Átadták a Budapest Tájfutója díjakat

A vasárnap esti bajnokok vacsoráján került sor a Budapest Tájfutója díj átadására. A 2009.

Folyik a verseny a Teremtájfutó bajnokságon

évben elért hazai és nemzetközi eredményeik, sportszerű magatartásuk alapján négyen érdemelték ki a BTFSZ által alapított díjat: felnőtt nőknél Füzy Anna (OSC), felnőtt férfiaknál

Lenkei Zsolt (TTE), edzője Horváth Magda, ifjúsági lányoknál Zempléni Réka (SIR), edzője Kovács Zoltán, ifjúsági fiúknál Horváth Marcell (SIR), edzője Kovács Zoltán.

(balról jobbra) Bugár József, a BTFSZ elnöke, Füzy Anna (OSC), Horváth Magda edző, Lenkei Zsolt (TTE), Zempléni Réka (SIR), Kovács Zoltán edző, Horváth Marcell (SIR)

Szenior találkozó

Szombat délután a Curia utcai nagyteremben tartott szenior találkozón a program egykori filmek vetítésével kezdődött. Ezután Bugár József elnök átadta a Budapest Tájfutó Sportjáért Díjat id. Balla Sándor sporttársnak a budapesti fiatalok körében

hölgyeknél Fekete Zsuzsa (KTK) volt a legjobb, Asztalos Zsuzsanna (MOM) és Zempléni Réka (SIR) előtt. Még a verseny előtt került sor a 83 évvel ezelőtti első magyarországi tájfutóverseny emlékére állított emléktábla megkoszorúzására. A koszorút Bugár József, a BTFSZ

A szenior találkozó résztvevői

végzett több évtizedes szervező és nevelő munkája elismerésül. Ezt követve Bugár József tájékoztatást adott az előző napi közgyűlésről, majd a résztvevők visszaemlékeztek a 30 évvel ezelőtti, 1980-as országos bajnokokra. A találkozó az idei vb sprintversenyéről készült film vetítésével fejeződött be.

Ripszám Henrik emléktverseny

Vasárnap délelőtt csúszós, jeges útszakaszok és hideg idő fogadta a Ripszám Henrik emléktverseny indulóit. A férfiaknál teljes MOM-os siker született miután Kisvölcssey Ákos nyert Györgyi Péter és Jenes Géza előtt. A

Rajt a Ripszám emléktversenyen

Koszorúzás

elnöke és Lengyel Andrea leköszönő főtitkár helyezte el. Este a BTFSZ elnöksége az idén is meghívta egy vacsorára azokat a fiatalokat, akik az elmúlt évben országos bajnokságot nyertek. Az esemény a Hírtér Kiadó – Horváth Magda szponzorálásával valósult meg.

Schell A.

Fotó: Nemesházi László és Lengyel Andrea

1%-os felajánlások

Támogassátok 1%-os felajánlásotokkal a Budapesti Tájfutók Szövetségét (adószám: 19622684-1-41) vagy a Budapest Tájfutó Sportjáért Alapítványt (adószám:18015133-1-41).

BALLA SÁNDOR ÉS A „MÉZES MADZAG”

A Budapesti Tájéfutó Napok keretében megrendezett szenior találkozójának egyik kiemelkedő eseménye minden évben a Budapest Tájéfutó Sportjáért Díj átadása. Az idén ezt a megtisztelő díjat a KFKI Petőfi Sportkör tagja, a hamarosan 85. születésnapját ünneplő id. Balla Sándor vehette át.

Sanyi bácsi 50 évvel ezelőtt, már felnőtt korban ismerkedett meg a tájékozódási versenyzéssel, 35 éves volt, mikor az első versenyen elindult. Ettől kezdve azonban óriási lelkesedéssel és tenni akarással kapcsolódott be a sportág életébe. Mint versenyző, egy év alatt elérte az I. osztályú minősítést és megindult az évtizedekig tartó szervezőmunka. 1961-ben az Ű. Dózsa tájéfutó szakosztályát, 1963-ban a KFKI természetjáró szakosztályát szervezte meg. A KFKI-ban 1990-ig volt szakosztályvezető ill. edző. Közben évekig dolgozott edzőként a H. Zalka KMFSE-ben is, valamint természetjáró és tájéfutó szakkört is vezetett az egyik Üttörőházban. A Jókai Mór Általános iskolában az ország első diáksport-egyesületét, a Szabadság- hegyi DSE-t sikerült megszerveznie.

Bugár József elnök átadja a díjat

Nevéhez fűződnek olyan diák rendezvények megszervezése, amelyek több száz, esetenként 1000 fő feletti fiatalok tudtak mozgósítani. Űgyesen ötvözte a turisztikát és a fiatalokban rejlő versenyzésselmet

a tájéfutás alapismereteinek elsajátításával. (Üttörő Kupa, Szülőföld-expedíció stb.)

Az utolsó fellángolás

Így nevezi Sanyi bácsi a 2005-ben elkezdett újabb szervezőmunkát, amelyet klubtársra, és sportolásra vágyó gyermekek édesanyja, Ebinger Mónika biztatására kezdett el a Csillaghegyi általános iskolában. Az első év mérsékelt sikerült, de aztán megszületett az Óbudai Továbbképző Program, amelyet a kerületi Oktatási Főosztály is elfogadott. A programra az első évben három iskolából 38 tanuló jelentkezett. Az elméleti és gyakorlati foglalkozások után a Szigeti Sportvarázson volt a záró verseny. A következő évben újabb két iskola jelentkezett 46 fővel, az iskola környékéről készült új térképen (köszönet érte Hegedüs Ábelnek) volt a záró verseny. Nyáron a Laborc utcai Szabadidőpark nyári táborában folytatódott a program, ehhez nagy segítséget nyújtott a parkról elkészült új térkép.

Így összesen 3 év alatt hat iskolából és a nyári táborból összesen 109 fiatal ismerkedett meg a tájékozódás alapismereteivel.

Érdekes momentum a ennek az oktatásnak a „mézes madzag”, ami tulajdonképpen egy olyan kirándulás a csoportnak, aminek autóbuzs költségeit Sanyi bácsi fedezi (a 13. havi nyugdíjból). Miután ez a finanszírozás az elmúlt évben megszűnt, szponzor után kellett nézni (OTP), de sajnos ez nem jött össze. Így részéről a program 2009-ben nem került meghirdetésre, de az mégis megy tovább, mert egy ifjú sportvezető vállalta annak további szervezését.

Gratulálunk a dihoz, jó egészséget és jó versenyzést kívánunk a 2010-es évadban is.

Schell A.

Balla Sándor klubtársai körében

Makrai Éva (ZTC)

Kovács Ádám (ETC)

Tóth Réka (SZVSE)

Baumholzer Máté (PVSK)

2009 LEGJOBB HAZAI VERSENYZŐI

Az MTSZ elnöksége novemberi ülésén megszavazta 2009. felnőtt és utánpótlás tájfutóit.

Az Év Női Tájfutója: Makrai Éva (Zalaegerszegi TC)

A Felnőtt Világ bajnokságon váltóban 13., a középtávon 43. helyen végzett. Összetett bajnok. Hosszútávú OB és Éjszakai OB 1. helyezés. Rövidtávú OB, Középtávú OB és Egyéni OB 2. helyezés.

Az Év Férfi Tájfutója: Kovács Ádám (Egri TC)

A Felnőtt Világ bajnokságon váltóban az 5., hosszútávon 17., középtávon 25. helyen végzett. Az Országos Középtávú Bajnokságon 1. helyen végzett

Az Év Utánpótlás Női Tájfutója: Tóth Réka (Szegedi VSE)

Ifjúsági Európa-bajnokság 4. hely (rövidtáv), 6. hely (váltó), 3-szoros Magyar Bajnok, Összetett bajnok.

Az Év Utánpótlás Férfi Tájfutója: Baumholzer Máté (Pécsi VSK)

Ifjúsági Európa-bajnokság 2. hely (normáltáv). 4-szeres Magyar Bajnok, Összetett bajnok.

Az MTSZ elnöksége a Trail-O Bizottság javaslata alapján **Bíró Fruzsina**át választotta az év **Trail-O** versenyzőjévé.

Lelkesedése, szorgalma példamutató az összes versenyző számára! Már a tavalyi VB-n is felhívta magára a figyelmet nemzetközi szinten is, az összetett 10. helyezéssel. Lelkesedésére és kitartására pedig nagyon jó példa, hogy kismamaként az utolsó pillanatig versenyzett idén a miskolci világ bajnokságon. Az első nap után a 4. helyen állt és talán még dobogós eredményt is elért volna, ha a második versenynap előtt meg nem szűl! (Egészséges kislánynak (Sára) adott életet a két versenynap között!)

Az MTSZ elnöksége **Füzy Annát** választotta az év **tájkerekpáros** versenyzőjének. Anna az izraeli világ bajnokságon középtávon 6., rövidtávon 9. helyet ért el.

Az MTSZ elnöksége **Simon Ágnes**et választotta az év **sí tájfutójának** 2009-ben. Ágnes N35-ben szenior világ bajnoki címet szerzett az idén.

Mi újság a nagyvilágban?

A World of O és az Ultimate Orienteering hagyományos év végi szavazásán mindkét nem esetében meggyőző svájci elsőség született.

A hölgyeknél Simone Niggli a szavazatok 43%-át szerezte meg, így simán nyert. A második helyre meglepetésre a dán Ida Bobach ért oda (20%), aki a junior világ bajnokságon minden számban érmet szerzett. A dobogó alsó fokára 18%-kal Helena Jansson állhatott fel, mögötte Linnea Gustafsson, majd Marianne Andersen végzett, akit az eredményei alapján mindenképpen előrébb várhattunk.

A férfiaknál Daniel Hubmann idén is dominált, majdnem minden második szavazatot begyűjtött. Thierry Gueorgiou második helye is papírforma, ellentétben Olli-Markus Taivainennel, aki egy szem junior VB középtáv arannyal felfért a dobogóra. A további helyeken Fabian Hertnert és Peter Öberget találjuk.

Bíró Fruzsina (BEAC)

Füzy Anna (OSC)

Simon Ágnes (ETC)

Simone Niggli és Daniel Hubmann

SZEZON ELŐTTI CIPŐVÁSÁR

Március 1-ig vedd meg, vagy rendeld meg a 2010-es futócipődet!

10-50%

Ha március 1-ig megveszed az akciós cipődet, egész évben partneráron* rendelhetsz tőlünk!

*Részletek a multinavigator.hu - n!

VÁSÁROLJ AZ INTERNETEN!

REGISZTRÁLJ ÉS NYERJ!

BŐVEBB INFORMÁCIÓ A WEBOLDALON

COMPASS SPORT
OUTDOOR
TEREFPUTÓK BOLTJA

1134 BUDAPEST, DÓZSA GY. ÚT 61-63.
(BEJÁRAT AZ ANGALFÖLDI ÚT FELŐL!)

INFOVONAL: 7 888 888

VÁLOGATÁS A FOTÓPÁLYÁZAT KÉPEIBŐL

Ez meg mi lehet? (Kovács Zoltán)

Repülők (Kovács Zoltán)

Főszurkoló (Máthé István)

Koncentrálok a célvonalra ... Máthé István)

100 NAP BRINGA, AVAGY KERÉKPÁRRAL ÉSZAKRA (4)

Éjfél Nap Tájfutóverseny

Kystriksveien parti út

A Trondheim és Bodø közötti szakasz talán az egész túralegszebb része volt. Az RV17-es Kystriksveien-nek is nevezett parti út nem véletlenül közkedvelt úti célja a szelíd motorosoknak és a lakóautóval utazóknak. Persze ők nem tudják azt, amit mi: az út kerékpárral a legnagyobb élmény, amit azért nem adnak olyan könnyen.

Trondheimet elhagyva először még nem volt olyan izgalmas a táj, ellenben a tempót jól meghúztuk, első két nap 141 és 136 km-t tekertünk, mire elérkeztünk az igazán vadregényes részekhez. Harmadik nap már többször meg kellett szakítanunk a biciklizéseket, még hozzá a szigetek közötti kompozások miatt. Ezek több okból is nagy élményt nyújtottak. Egyrészt a kompjáratok által a forgalom úgy nézett ki az úton, hogy 55 percig csak a miénk volt az egész országot, a maradék 5 percben pedig szinte egy konvojban elhúzott mellettünk egy hajónyi autó, motoros és lakóautó. Másodszor pedig jól estek a rövid, kis hajóútnyi pihenők. Egyszer az egyik ilyen hajózásunk alkalmával Nándi megleste előre a hajók menetrendjét a kompon. Szerencsénkre, mert így tudtuk meg, hogy ha leszállás után 55 perc alatt megtesszük az előttünk álló 19 km-t a következő hajóállomásig, pont elérjük az utolsó előtti kompot, és nem kell órákat várakoznunk. Ez amúgy nem lett volna nagy teljesítmény, de két kemény nappal és az aznapi 120 km a hátunk mögött, plusz a csomagokkal a bringákon már nem volt olyan egyértelmű, hogy meg tudjuk-e csinálni. Persze megpróbáltuk!

Elsőként hajtottunk le a hajóról, és rögtön örült vágatba kezdtünk. Elég komoly szembeszélünk volt,

de egy percig sem jutott eszünkbe, hogy feladjuk. Tűzött ránk a Nap a tenger felől, és gyönyörű hegyek lábainál tekertünk végig a parton. Ráhajoltam a kormányra, hogy kisebb legyen a légellenállásom, és mindent beleadtam. Nándi végig kitartóan jött a szélárnyékomban, elég volt csak oldalra lepillantani az árnyékainkra, és láttam, hogy szorosan a nyomomban van. Balra a tenger, jobbra hegyek, mi pedig suhanunk a kis aszfaltsávkunkon. Közvetlen mellettünk, a sziklás hegyek előtti keskeny sávban elterülő mezőről munkagépek szedték bálába a takarmányt. Nem sok megművelhető terület van az országban, minden ilyen kis talpalatnyi sík részt beszántanak a norvégok.

5 perccel a hajó indulása előtt fekeztünk le a jegyeladó előtt, aki elismerően bólintott ránk. Tudta, hogy mennyi időnk volt az előző hajótól ideérni, látta rajtunk, hogy kihajtottuk magunkat. Örömmel szálltunk fel a hajóra, felmásztunk a fedélzetre, leültünk és süttünk magunkat a napon, a sikeres vágta

után jólesett, hogy most nem kell tekernünk, hanem visznek minket. Mire a túlpartra értünk, már egész közel ért a Nap a horizonthoz. Persze később sem bukkott alá, akkor sem, amikor este 11-kor sátrat állítottunk egy takaros kis kemping gyepén. Jól jellemzi a norvég kempingek felszereltségét, hogy még a sátorhelyünkön is volt wifi lefedettség, így a netbook webkameráján keresztül élő közvetítésben nézheték végig a szüleim a sátorállítástunkat az esti verőfényben. Vacsorára egy igazi skandináv edelt készítettünk: hatalmas adag zabkását főztünk, amit fahéjas barna cukorral faltunk fel.

Másnap nem volt olyan szerencsénk a hajókkal, csak 65 km-t tudtunk megtenni, mert közlekedő hajó híján a festői Nesna városkában ragadtunk. A kemping itt is olcsóbb volt, mint a Balatonnál, ezért ismét éltünk az általa nyújtott komforttal. Nem bántuk a kényszerű pihenőt, jól álltunk az idővel, bőven túl voltunk már a Trondheim – Bodø távolság felénél, elégedetten nyúltunk el a

Nándi a Bodø feletti dombokon

fűben, és élveztük a hegyek felett le nem menő nap fényét. Mellettünk egy idős, lakóautós pár táborozott. Feltűnt a koci belső visszapillantóján csüngő ismerős bója. Miután szóba elegyedtünk velük, kiderült, hogy ők is a bodo-i Éjféli Nap Tájfutóversenyre tartanak.

Svartisen gleccser

Talán a Nesna utáni nap viszi a „Legszebb táj” díjat. Reggel felszálltunk egy gyorshajóra, ami csak úgy repített minket a víz felett, száguldoztunk a szigetek között. A fjord túlpártján gyönyörű szigetek mellett kerekedtünk, már-már mesebeli volt a táj. Képzeltetek el egy néhány négyzetkilométeres szigetet a tengeren, csak egy fjordnyira a szárazföldtől, de mégis saját, 800 méteres hegyekkel, néhány tavacskával 200 m-en, szántóföldekkel és házakkal a tengerparton... Mint a mesében! A délutáni hajóúttal kereszteltük az Északi sarkkört. Ekkor történt, hogy felfedeztek minket. Miközben a hajó fedélzetéről csodáltuk a tájat Nándival, egyszer csak azt vettem észre, hogy valaki tapogatja a hátam. Egy idős német házaspár meglátta a mezünk hátulján a túra útvonalát, és teljesen odalettek tőlünk. A nő a végén még autogramot is kért tőlünk, amit már végképp nem tudtunk mire vélni. Miután megszabadultunk a rajongóinktól és leszálltunk a hajóról, újabb kihívás következett. Alagút! 2 kilométert a hegy gyomrában haladtunk, hogy aztán (hol máshol), egy újabb fjord partján lyukadjunk ki. Estére a Svartisen gleccsert néztük ki magunknak. Norvégia második legnagyobb gleccseréhez egy kisebb kitérőt kellett tennünk, de Nándival egyetértettünk abban, hogy az élmény bőségesen megérte a plusz kilométereket. Egy kis hajóval tudtunk eljutni a gleccser lábához, ahol egy takaros kis réten felállítottuk a sátrunkat közvetlenül a gleccsertő partjára. A bejáratunk egyenesen a

gleccserre nézett. Este gyalogszerre váltottunk, elsétáltunk a tő partján a gleccser felé, a sziklákon felkapaszkodtunk egészen a jégtömeg széléig. A biciklizés közben nem tűnt fel, mert valószínű már hozzászoktam, de most nagyon éreztem, hogy nem mozgok úgy, mint szoktam, nehezemre esett fölkapaszkodni a gleccserhez, noha máskor meg se kótyant volna ez a kis gyalogtúra. Fáradt voltam, hiába is próbálnám tagadni. Ennek ellenére a gleccser hatalmas élmény volt, Nándi megmutatta, mi az a gleccserkék, és kiszámoltuk, hogy akár 1,4 cm-t is csúszhatott a jég azalatt a 11 perc alatt, amíg felállítottuk a sátrat, ami innen a gleccsertől csak egy apró pontnak látszott a tő túloldalán.

A Svartisen Nemzeti Parktól még két könnyű napra volt Bodø és a várva várt pihenőnap. Persze ez a két nap sem telt eseménytelenül, sajnos a hátsókerekemből ismét – sokadjára – kitört egy küllő. Nem bírt a kerék a sok málhát, akkora nyolcas lett benne, hogy nem tudtam vele tovább tekerni. Muszáj voltam centrírozni, noha soha nem csináltam még azelőtt. Azóta már tudom, hogy hatalmas baklövés volt gyári fűzésű, 32 küllős kerékkel elindulni otthonról, na de persze utólag köny-

nyű okosnak lenni. Akkor ott nem volt más választásom, kénytelen voltam hazatelefonálni, és instrukciókat kérni Ádám barátomtól: „Ád, itt vagyunk a sarkkörön túl, kitört egy küllőm, segíts, hogy kell centrírozni?” Amennyire tudtam, kihúztam a nyolcast a kerékből, és ez elég volt ahhoz, hogy tovább tudjunk menni. Innen még kerek 100 km volt Bodø, a következő város, ahol volt kerékpárszerviz. Drukkoltunk, hogy kibírja a kerék odáig.

Bodø előtt megálltunk egy érdekes természeti jelenségnél, a Saltstraumen-nél. Ezen a helyen egy két fjord közötti szorosban naponta négyszer ki-be áramló víztömeg három kilométer hosszúságban vad örvényeket kavart a vízben. Kiszámították, hogy minden egyes alkalomkor 400 millió köbméter tengervíz préselődik át a 140 méter keskeny és 30 méter mély szoroson keresztül. Az örvények létrejöttét sokáig egy óriási, víz alatti barlanggal magyarázták, és a „malström”-nek, a tengerek vízeséseként tartották számon.

Midnattsolgalppen – Éjféli Nap Tájfutóverseny

Bodø-ben már várt ránk Arne, a versenyt rendező klub egyik táj-

A Midnattsolgalppen céljában

futója, akivel már régóta levelezésben voltam, és aki mindenben segítségünkre volt. Arne is bringára pattant és együtt átgurultunk a versenyzőknek szállást adó laktanyába. Arne tudott egy rövidebb utat, csak épp azt nem vette figyelembe, hogy egy dombon át vezet. Így a bodø-i megérkezésünkön is megkaptuk a mostanra már tradicionálissá váló emelkedőnket. Persze már csak mosolyogtunk rajta, hálásak voltunk Arne-nak, hogy elintézte nekünk, hogy ingyen lakhassunk a laktanyában. Érkezés után rögtön tudtuk mivel viszonzni: Arne odahívott néhány újságíró, készült rólunk sztárfotó és jól kikérdeztek minket, hogy mi járatban, miért bringával jöttünk, milyen eredményt szeretnénk elérni a versenyen, hova tovább ezután, és egyáltalán, hogy tetszik Norvégia? Másnap egy hatalmas, két oldalas cikk jelent meg a helyi újságban két magyar örülről, akik kerékpárral tettek meg 6000 km-t Magyarországról, hogy rajthoz állhassanak a Midnatsolgappen tájfutóversenyen. Jó reklám volt ez a versenynek, örültünk, hogy tudtuk valamivel viszonzni a rendezők kedvességét. A verseny előtti pihenőnapon körbenéztünk a városban. Sok különöset nem lehet elmondani Bodø-ről, a belváros a kikötővel takaros, de ami sokak számára érdekes lehet, az a repülési múzeum. A repülőgép alakú épületnek két szárnya van – mint a legtöbb repülők –, az egyik a polgári repülésé, a másik a hadi repülőgépeké. Merthogy Norvégia legnagyobb katonai légikikötője Bodø-ben található. A múzeum érdekes volt, de ha visszaemlékszem Bodø-re, mégsem ez maradt meg bennem, hanem a város feletti dombokról való kilátás. Na de erről majd később.

Egy nap pihenő nem volt elég arra, hogy bevállaljuk kerékpárral az első két napi terepet, a Bodø-tól 30 km-re lévő Valnesfjordenbe a szervezett busszal mentünk ki. Már

Kilátás

a célban ámultunk a tájon, havas hegycsúcsok tarkították a horizontot. Mázlink volt az idővel is, szikrázó napsütésben kocogtam ki a rajtba életem első skandináv versenyén. Útközben találkoztam a nesnai fíköval és a rajtban egy régi ismerős arc köszönt rám: Saku, finn barátunk, aki a TIPO-ban tájfutott, amikor ösztöndíjjal Budapesten tanult. Észre se vettem, és már rohantam is az első pontra. Itt ért az első meglepetés, egyszerű csak éles fájdalom állt bele a bal combomba. Soha nem görcsölt még be ezelőtt a combom, iszonyú volt. A hármásra menet aztán beállt a jobb lábam is, csak hogy egyenletesen fájjon. Naiv gondolat volt 6000 km kerékpározás után egyik napról a másikra sportágat váltani. Persze azért így sétálva kocogva is nagyon élveztem a versenyt. Mivel nem szoktam hozzá az ilyen részletgazdag terephez, talán jobb is volt így haladni, jobban tudtam figyelni a tájékozódásra. Nem is volt nagyobb baj a 12-esig, amikor is megtréfált a térkép. Jó 10 perembe telt, mire rájöttem, hogy errefelé már azt is fehér erdőnek jelölik, ha 5 métereként előbújik egy-egy ember-

magasságú bokor a sziklák közül. Ezután már csak egy kihívás maradt hátra erre a napra: futómozgást produkálni a befutón! Szerintem inkább lett darabos, mint futó, mindenesetre a norvég rendezők megtapsoltak. Ez valószínű inkább a 140 perces időnek szólt, mintsem a befutónak. Nándi valamivel jobbat jött, de mivel ő is elnézte az erdőt a 12-esnél, ő is túl volt a 2 órán, így ezen a napon a két Harkányi elhozta az előkelő két utolsó értékelhető eredményt. Leülni alig bírtunk, úgy néztünk ki, mint két hadirokkant, csak neveltünk egymáson, mit össze szerencsétlenkedünk az átlótözéssel, még a fübe leheveredés is komoly kihívást jelentett nekünk ezekkel a lábakkal. Este próbáltuk legyúrni magunkat mindenféle krémekkel, de nem sokat javult a helyzet.

Mivel első nap nagyon sajnáltam, hogy nem volt nálam a terepen a fényképezőgép, a második nap már rutinosan bepakoltam a kis övtáskába a túlélő csokik mellé. Volt is mit fotózni, ezen a napon kicsit feljebb kezdtünk, gyönyörű kilátás nyílt a kettes pontról a terepre, amit valahogy így lehetne jellemezni: erdő, mocsár, tavak, sziklák és hegyek. A hármásra menetrend szerint begörcsölt a combom, ezért ismét vissza kellett venni a tempóból. Valahogy ez idő tájt jöttem rá, hogy jobban járok, ha a mocsarakon át közlekedek, és nem a mohás sziklákon próbálok meg ugrabugrálni. A láb elég száraz volt ahhoz, hogy csak bokáig sülyedjek benne, emellett sík is volt, ezért jóval könnyebben és gyorsabban lehetett benne haladni, mint bárhol máshol. A pálya második felében inkább a fénykép és videó készítésre koncentráltam (legalábbis könnyű erre fogni), ezért ismét utolért a néhány perccel utánam rajtoló unokatestvérem, akivel ezután együtt futottuk végig a pályát, hogy ismét elhozzuk a két utolsó értékelhető eredményt. A fizikai állapotunkat és az időeredményünket

jól jellemezte, hogy „futásunkkal” annyira későn értünk célba, hogy még a szállítás buszt is lekéstük. Persze utólag ezt sem bántuk meg, mert így a rendezők társaságában segítőtünk lebontani a célt, cserébe pedig kaptunk a büfében megmaradt Lapskaus-ból két nagy tányérral. Ez egy főzelék volt, hagyományos norvég eledel: krumpli, répa, hús péppé gyúrva, hozzá Flatbröt, vagyis lapkenyér - vagyis inkább kétdimenziós kenyér. Megtudtuk a norvég tájfutó barátainktól, hogy az anekdoták szerint az oroszok azért nem vették be anno Svédországot, mert ahogy nyomultak előre, úgy lett egyre vékonyabb és számukra ehetetlenebb a kenyér. Ekkor tudtuk meg azt is, hogy mágneses a kőzet a terep alatt, így történhetett, hogy első nap rosszalkodott a tájolólnk.

Harmadik nap csak este volt a verseny, ezért addigra már egész szépen tudunk regenerálódni. A terep ezúttal a város feletti dombokon volt. Biciklivel mentünk ki a versenyre a laktanyából. Fent a célba egy meglepetés várt ránk, Bodó alpogármestere fogadott minket meleg kézzsoritással. Gratulált nekünk az idejutásért, és elmesélte, hogy az egyik nagymamája magyar. Kaptunk tőle egy-egy kitűzött a város címerével és egy szép nagy, keményfedeles könyvet a környék növény- és állatvilágáról. Sűrű bocsánatkérések közepette adta át a könyvet, mert hogy csak egy példányt tudott hozni kettőnknek. Ennek mi igazán örültünk, mert kettőt végképp sok lett volna végigcipelni a hátralévő 25 nap 2000 km-en. A 3. versenynap rövidtáv volt, Nándi ismét befogott, váltott vezetésben fogtuk a pontokat, ezt a versenynapot élveztem a legjobban. Persze a tempónk most sem volt egerverő, de legalább határozottan futómozgást végeztünk. Mégis, a táj olyan elképesztő volt, hogy én a pálya kétharmadánál hagytam Nándit elfutni, aki így aznap nem csak engem nyomott le, hanem

még két svédet és egy franciát is – valószínű leserültek. Én ezalatt a Lofoten-szigetek felett lebukó napot fényképeztem. Gyönyörű körpanoráma nyílt a terepről a tengerre, a környező szigetekre és hegyekre. Ottthon közben a család figyelte az interneten az útvonalamat a valós idejű nyomkövetőn. A tájfutó térképről és a pályáról fogalmuk sem volt, csak a Google térképén látták, hogy már több mint 20 perce kolbászolok egy domboldalban. Persze azt gondolták, hogy egy pont után túrok, de valójában Norvégia egyik legszebb „Éjféli Nap megfigyelőpontján” fotóztam – ahogy ezt megtudtam a célba érkezésem után Arne-től. A másik ilyen híres kilátóhely Nordkapp, vagyis az Északi Fok, Európa legészakibb pontja, utazásunk végcélja.

Az első napi 12-es pont környéke

A verseny utolsó napja volt a legkeményebb. Ismét kerékpárral közelítettük meg a város feletti célt, hogy aztán végigküzdjük a 10 km-es pályát. A görcs már nem jött vissza a combomba, de pihentek még mindig nem voltam nevezhető. Azt gondoltuk, hogy a napi néhány kilométer tájfutás után majd jól kipihenjük magunkat, és hogy a 4 napos tájfutóverseny egy jó pihenő lesz a sok-sok egész napos kerékpározás

után, de valójában talán ekkor voltunk a legfáradtabbak az egész túra során. Én ekkor már több mint két hónapja úton voltam, és Nándi is túl volt már egy s másón. Mindezek ellenére nagyon élveztem az utolsó versenynapot is, különösen a pálya második felét, ami a tengerpart feletti sziklaperem tetején vitt. Amúgy se tudtam volna sietni, volt időm csodálni a kilátást. Sajnos ez néha a pontfogások kárára ment. Hiába, ilyen táj mellett nehéz koncentrálni... A közel 3 órás kirándulás után aznap is és természetesen összetettben is elhoztam az utolsó értékelhető helyezést. Ezzel tökéletesen elégedett voltam, hiszen nem nyerni jöttünk, hanem részt venni.

A versenyen minden nap ott lobbogott a célban a piros-fehér-zöld zászló a többi nemzeté mellett, ami belül egy jóleső elégedettséggel töltött el. Anno ifiként és juniorként sose sikerült bekerülnöm a válogatottba, pedig nagyon hajtottam rá. Most csak mi indultunk a magyar színekben, csak a „Crazy Hungarian Cyclists” két versenyzője miatt húzták fel a magyar zászlót, így végre képviselhettem a hazámat egy távoli, „nagy” nemzetközi versenyen – mindig is ez volt a vágyam. Igaz, hogy ez az egyetlen férfi felnőtt kategória utolsó értékelhető helyezésével sikerült, de azt hiszem, ha az idejutásunk körülményeit is számba vesszük, senki nem szólhat meg minket az eredményeinket illetően. Hatalmas élmény volt ez a tájfutóverseny, mindenkinek csak ajánlani tudom a két évente megrendezésre kerülő Midnattsolgaloppent, igazi tájfutó unikum a sarkkörön túl rajthoz állni. Norvégiáról azt tartják, hogy a világ legdrágább országa, de ha ügyesen veszünk repülőjegyeket, és okosan költekezünk, majdnem ugyanannyiból ki lehet jönni itt is, mint bármelyik nyugat-európai országban.

Folytatása következik!

Szöveg és fotó: Harkányi Árpád

EGY CSAPAT A CSAPATÉRT

Benyújtott pályázata és meghallgatása alapján az MTFSZ elnöksége Dénes Zoltánt nevezte ki a felnőtt és junior válogatott szövetségi kapitányának. A megnyert pályázatról, a célkitűzésekről, a lehetőségekről kérdeztük Zolit.

Gratulálunk a kinevezéshez Neked is, és a csapatodnak is!

Először engedj meg pár szót tájfunó múltadról, versenyzői és szervezői tapasztalataidról: 23 év tájfunó, 18 év válogatottság, 15 év térképhelyesbítés, 10 év versenyrendezés, 10 év edzői munka és szakosztályvezetés, 15 éves megyei szövetségi tevékenység

Egy nagy csapattal nyújtottatok be a pályázatot. Milyen előnyöket látsz ebben?

Fontosnak érzem, hogy CSAPAT legyen a magyar válogatott. A jó eredmények mögött mindig csapatmunka van. Tehetséges fiatal versenyzőknek akkor érhetnek el kimagasló eredményt, ha egy jó csapat segíti és támogatja a felkészülésüket. Így többfelé oszlik a feladat, hiszen mindenki munka vagy tanulás mellett végzi a feladatát, társadalmi munkában. Persze feladatunként változik, hogy ez a munka mennyi időt fog igényelni az egyes emberektől. Korábban már dolgoztunk együtt, és mai világban már az sem gond, hogy távol lakunk egymástól.

A gárdából többen is voltak válogatottak. Kik ők, és mi lesz a feladatuk?

A csapat nagy múltú, tapasztalt és fiatal lendületestaggokkal egyaránt rendelkezik. A tagok és feladatuk: Domonyik Gábor: Külföldi kapcsolat; Hegedűs Zoltán: Szakmai tanácsadó; Kisvölcsy Ákos: Junior keret; Pelyhe Dániel: Program-szervező; Scultéty Márton: Program-szervező; Sebők Gábor: Szakadzői ismereteivel segíti a csapat munkáját; Viniczai Ferenc: Szakmai tanácsadó; Zsigmond Száva: Junior keret, program-szervező

Mik a célkitűzések, milyen ütemezésben?

Adott egy fiatal csapat, a MAGYAR VÁLOGATOTT, amely az elmúlt évek-

ben is nagyon szép eredményeket ért el, de úgy érzem, hogy ennél sokkal többre képesek. Hiszem, hogy képesek egymásjegyjű helyezések elérésre, ezért célom, hogy a bennük rejlő képességeket, lehetőségeket mozgósítsam a siker érdekében. Minél jobb eredményt szeretnénk elérni az ez évi világversenyeken egyéni és váltó számokban egyaránt. Távlati célunk 2012-ben hogy egymásjegyjű helyezéseket érjünk el a Világajnokságon Svájcban, valamint a kvalifikáció a 2013-as Világjátékokra.

Milyen válogatási elvek lesznek?

A csapat összeállítások a válogatókon dőlnek el. Felnőtt VB-re (4+4 fő) és Főiskolás VB-re (5+5 fő): válogatás versenyszámonként 1-1 válogató versenyen. Junior VB-re (3+3 fő): öt tervezett futam közül a legjobb négy %-os eredményének összesítésével. Eb-re (3+3 fő) az előző évi eredmények alapján, szubjektíven.

Melyek az idei legfontosabb versenyek, ahol a válogatott színeiben indulnak versenyzők?

EB Bulgária, Junior VB Dánia, Főiskolás VB Svédország, VB Norvégia, Euromeeting Milyen felkészítő versenyeket terveztek?

Lipica Open, Spring Cup, Nógrád Nagydíj, Hosszútávú OB, Postás Kupa, Szlovák Középtávú Bajnokság, Éjszakai OB, Mecsek Kupa, Középtávú és Váltó OB, skandináv világkupák, Finn VK, Jukola, Svéd VK

Hol terveztek edzőtáborokat?

Ágasegyháza, Szögliget, Vár, Pécs környéke, Kaskantyú, Bakony, Szlovénia, Dánia, Szlovákia, Skandinávia

Hogy álltok anyagilag?

A világversenyek összes költsége ~ 6,72 M Ft (4-4 fős EB, VB, JVB, 5-5 fős FVB csapatokkal számolva). Az edzőtáborok

pontos összegét nem lehet előre számolni, mert változó a résztvevők száma.

A lényeg: a szövetség költségvetéséből 6,125 M Ft áll rendelkezésre a junior és felnőtt válogatottnak, ebből ~ 1,6 M Ft a közös költség (csapatvezetők költségei, térképek, terembérlés, stb.), a maradék ~4,5 M Ft jut a világversenyekre és a felkészülésre. A kiadások fennmaradó részét, mostani állás szerint 2,22 M Ft + felkészülés, a programokon résztvevők fizetik. Mindezekből az következik, hogy ahol csak lehet, spórolni kell. A szövetségi támogatás felosztásának módszere kidolgozás alatt áll.

Lesz-e valamilyen anyagi ösztönző rendszer?

A program megvalósításához fontos a rendelkezésre álló keretösszeg minél hatékonyabb felhasználása. Az elvégzett munkát és az eredményeket szeretnénk díjazni. A válogatott rendelkezésére álló keret felosztása új rendszerben fog történni, aminek a részletei még kidolgozás alatt vannak, de a főbb irányelvei már körvonalazódtak. Egy súlyozott pontrendszert dolgozunk ki, amely a válogatottak összeteljesítményétől, és az egyének befektetett munkájától és elért eredményeitől függ. Az egyes versenyzők a világversenyeken, világranglistán, válogató versenyeken, országos bajnokságokon, edzőtáborokban és a fizikai felméréskön szerezhetnek pontokat, amelyeket minden évben a VB után összegzünk. Ez alapján szeretnénk arányosan elosztani az erre a célra felosztható keretösszeget.

Köszönjük a válaszokat, és sok sikert kívánunk!

Bacsó P.

40 ÉVES AZ MTFSZ

Az idei év kezdetén nemcsak az MTFSZ ünnepelheti 40. születésnapját, hanem a megyei tájfutó szövetségek és a BTFSZ is, mivel hivatalosan 1970. január 1-jén kezdték meg működésüket. Ez az esemény a hazai tájékozdási sport történetének egyik legjelentősebb mérföldköve!

Az MTS OT 1969. májusában hozta nyilvánosságra javaslatát az önálló Tájékozdási Futó Szövetség létrehozására. Az Elnökséget 1969. októberében nevezték ki: elnök Slezák István alezredes, főtitkár: Skerletz Iván, az elnökség tagjai: Hardicsay Mária (Pályakitűző biz.vez.), Székely Miklós (MTSz főtitkár), Szőnyi László (BTFSZ elnök), Valtinyi László (Minősítő és nyilvántartó biz.vez.), Vittek Lajos (Edző biz.vez.). Sajnálatos, hogy már egyikük sincs közöttünk...

Korábban a Magyar Természetbarát Szövetség, illetve annak jogelődjei hatáskörébe tartozott a tájékozdási verseny-

zés irányítása. Az új Szövetség megalakítói nem tudhattak arról, hogy Ripszám Henrik korát jóval megelőzve már 1925-ben rendezett skandináv mintára versenyeket. Ezért bátran mondhatjuk, hogy a magyar tájékozdási sport a természetjárás méhében fogant, világra jöttét hosszú keserves vajúdás előzte meg.

Az első megtermékenyítő aktus 1953-ban következhetett be, amikor a sportolók egységes minősítési rendszere létrejött és ez alól a természetjárás sem lehetett kivétel. A „szocializmus építésének” akkori szakaszában „Munkára, Harcra Kész” volt az ország, és az egész világ csodálta a Magyar

Népköztársaság 1952-es Helsinkii olimpián elért 16 aranyérmes diadalát. A sporteredmény politikai célkitűzés lett, és még pénz is került hozzá.

A versenysport támogatásából eredő előnyöket, aki csak tehette igyekezett jól kihasználni. A természetjárásban meglévő, a munkásmozgalmi múltra építkező osztályharcos politikai vonal mellett így megerősödtek olyan közösségek is, amelyek összetartozását nem a kommunista öntudat, hanem például a közös cserkész múlt adta.

Az 1956-ban hatályba lépő ideiglenes Szabályzat szerint a bajnoki és I. osztályú versenyeken már nem adtak büntető pontokat a sietésért, amit az 1957-es Szabályzat aztán végleg eltörölt. Ezzel megnyílt az út a tájékozdási futás fejlődése előtt. Megkezdte működését a válogatott keret. Az első nemzetközi erőösszemérésre Csehszlovákiában került sor. Ugyanebben az évben rendezték meg az első „Balaton” Nemzetközi

A NORD konferencia delegátusai: balról a második Székely Miklós, jobbról a második Sakari Montonen TUL Tájékozdási Szo., negyedik Arthur Möller a NORD elnöke.

Természetjáró Tájékozódási versenyt Zamárdiban.

Már 1956-ban a Természetjárás áprilisi számában vitaindító cikk jelent meg Temesrékasi Mihály, a Versenybírói Tanács elnökségének tagja tollából: „Természetjárás vagy futóverseny?” címmel. Álláspontja szerint „A természetjárás jellemzőinek eltűnése és a futás az amit a természetjáró tájékozódási versenyeken kerülni kell.” Az egyre élesedő vita újabb és újabb hozzászólásokkal a következő években is folytatódott, de még messze nem dőlt el. 1958. októberében megszólalt Erős József az MTSz elnökhelyettese is, aki nem mellesleg a Vertesz nagy hatalmú vezérigazgatója volt. A „Hogyan tovább?” című cikkében így int: „Vigyázzunk, nehogy a kapitalista verseny romboló, gyűlölködő szellemét hozzuk be a természetbarátok táborába!” A cikk végén felteszi a kérdést: A többi sportágban is küzdenek az elhatalmasodott anyagiaság ellen – miért akarjuk akkor mi erőltetni ennek elterjedését, a „bérturista” típust kialakítani?

A harc ekkor még a lenini „Ki kit győz le?” elv alapján zajlott. A helyzet messze nem érett meg a tájékozódási sport önállósodására. A versenyzők zöme otthon érezte magát a természetjárás keretei között. A természetbarátok meg hasznosnak és magukénak tekintették a tájékozódást, mint egy érdekes szakágat, ahogy a vízi túrázást vagy a barlangászatot.

A vita lezárására végül a Magyar Testnevelési és Sport Tanács Elnöksége hozott határozatot 1959. tavaszán. Ebben megállapítja, hogy a versenyzés sokat veszített turistajellegeből és ezt nem helyesli. Nem tartja szükségesnek azt sem, hogy a tájékozódási sport különálló sportágként működjön. De a szellemet már nem lehetett

1959-ben húzták fel először a magyar zászlót svéd tájékozódási versenyen, amelyre kilátogattak a konferencia delegátusai.

visszaparancsolni a palackba...

A NORD (Északi Tájékozódási-sport Tanács) 1959. május 13-19. között a svédországi Sandvikenben rendezte meg első nemzetközi konferenciáját 12 ország részvételével. A tanácskozási célja volt, hogy a skandináv tájékozódási szövetségek szoros sportkapcsolatának mintájára nemzetközi együttműködés alakuljon ki a részt vevő országok között. Magyar részről Székely Miklós, az MTSz főtíkára vett részt a konferencián. Beszámolója nyomán az Elnökség elfogadta a skandináv versenytapasztalatok itthoni felhasználására és a kapcsolatok fenntartására tett javaslatát.

Kevéssel ezt követően jutottak ki első alkalommal magyar tájékozódási versenyzők Skandináviába, amikor a Pedagógus sportolói Finnországban tölthettek két hetet a Munkássport Szövetség (TUL) meghívására.

1961. május 21-én Koppenhágában megalakult a Nemzetközi Tájékozódási Futó Szövetség, az IOF. Az, hogy Magyarország is az alapító tizek között van, az nem kis részben Székely Miklós ez irányú elkötelezettségének is köszönhető. (Az alapító okiratot a koppenhágai magyar nagykövetség kereskedelmi attaséja írta alá.) Itt, az IOF első kongresszusán

döntöttek az 1962-es első Európa-bajnokság megrendezéséről. A norvégiai EB-re való felkészülés és a részvétel jelentős lépés volt a skandináv típusú versenyzés, a tájékozódási-futás térhódítása felé. Fordulat következett be a hazai bajnokságokon is, az atlétikailag felkészültebb versenyzők, csapatok törtek az élre, hátrább szorítva a korábbi elitet. Új versenyszabályzatot dolgoznak ki: kötelező lett a háromoldalú piros-fehér bója, kiszorult az időmérős, hibapontos rendszer.

1963-ban a magyar sportélet átszervezésének évében az MTSz-en belül Versenybizottságot hoznak létre, amelynek munkáját edzői-, versenybírói-, minősítési-, technikai- és propagandabizottság támogatja. Ebben az évben jelenik meg az első színes versenytérkép a pusztavacsi Honvéd kupán.

Svájcban az 1964-es második Európa-bajnokságon a 19 éves Monspart Sarolta meglepetésre az 5. helyet szerzi meg, ami újabb reményt adott a sportág elismertetéséhez és különös lendületet a további erőfeszítésekhez. Rohamos a fejlődés, egyre több a javított versenytérkép, stencilezett versenyhíradók jelennek meg, külföldi szakikkal sorát fordítják magyarra és megindul a tájékozódási edzők képzése a Testnevelési Főiskolán.

Innen visszatekintve látnunk kell, hogy a fejlődés hátterében ott volt a természetjárók jól kiépített szervezete, 50-ezres tagságukból került ki az utánpótlás, létesítményeik, kedvezményeik, kapcsolataik, így sajátjuk is nyitva állt a tájékozódási-futók számára. A Népsport rendszeresen hozta a versenyek eredményeit, a havonta megjelenő képes Turista újság is jó lehetőséggel szolgált a versenyzés népszerűsítéséhez.

Mégis egyre gyakoribbá váltak az összetűzések a természetjá-

ró szemléletű versenybírók (a „mocskos turisták”), és néhány hangadó élversenyző (a „töketlen futók”) között. Ekkor, 1964. év végén zárták ki a válogatottból Skerletz Iván háromszoros, Győry Edit ötszörös bajnokot és Deseő Lászlót. 1965-ben a legjobbak közül Őrsi András, Peiker György, és a Schönviszky fivérek kerültek az eltiltottak listájára, mivel túl élesen kritizálták a kácsi OB forduló rendezési hibáit, hogy csak néhány kirívó példát említsék a „függetlenségi harc” ütközeteiből. 1966-ban még tovább nőtt az ellentét. A válogatott keret tagjai a sport-hivatali hierarchia lépcsőit átugorva keresték meg dr. Kozmanovicz Endrét, a tömegsportot felügyelő MTS főosztályvezetőt. Levelükben a tájékoztatósi-futó sportág önállósítását kérték.

A szétválás folyamata, ha lassan is, de megindult. Az MTSz ügyvezető apparátusa – itt újra Székely Miklós főtitkár szerepét kell megemlíteni – nem állt a kibontako-

zás útjába. 1967-ben a szövetségi Híradó mellékleteként, de önállóan terjesztett formában megjelenhetett a Tájékoztatósi Futás című újság, amit Skerletz Iván szerkesztett. A következő évben Iván lemondott keretagságáról, hogy a válogatott edzője lehessen, ezzel a Sporthivatal dolgozójává vált. Személye körül egy kemény mag is kialakult, ismertségét elismertsége is kezdte megközelíteni.

Az önálló Tájékoztatósi Futó Szövetség létrehozása már 1968-ban napirendre került, de a döntést csak a következő évben jelentették be. Elnöknek, a sport jellegéhez és a kor szokásának megfelelően egy magasabb beosztású katonatisztet kerítettek. Főtitkár a határozott fellépésű dr. Szarka Ernő is lehetett volna, de ő is inkább a tájfutás megszallottját, Skerletz Ivánt javasolta, akit ezután Székely Miklós is támogatott. Iván választása jó választásnak bizonyult. Ezt tanúsítja az MTSz történetének kezdeti virágzó időszaka.

A 40 év alatt nagyot fejlődött

a tájfutás, de talán még többet változott a körülöttünk lévő világ. Mégis van mit tanulni elődeinktől: lelkesedést, áldozatvállalást, megszállottságot! De van mit javítanunk is: a hozzáértést, az együttműködést, az önzetlenséget, ... no meg a térképeinket is, mert az „átvizsgálgatás” ott is csak a lelkiismeret elaltatására elég.

2004-ben emlékkönyv jelent meg a Magyar Tájékoztatósi Futó Szövetség 35 éves évfordulója alkalmára. Idén a 40. évforduló évében nagyon is kézenfekvő lenne egy újabb kiadványban összefoglalni az elmúlt öt év történéseit, különös tekintettel a miskolci világ bajnokság megrendezésére. Érdemes lenne felkutatni az MTF Sz történetének még le nem jegyzett eseményeit: a Nemzetek Versenyének, az ifjúsági, junior, és főiskolás Európa- illetve Világ bajnokságok történetét és mindazt, amire még büszkéek lehetünk az elmúlt 40 év hazai tájfutásából. Volna mire...

Bozán György

SPORTÁGFEJLESZTÉS, DIÁKTÁJFUTÁS

Beszámoló a sportágfejlesztési támogatások 2009. évi felhasználásáról

2004 óta az újság minden év eleji számában összefoglaló jelenik meg az MTFsz keretein belül működő sportágfejlesztési támogatási programok előző évi eredményeiről, amivel a rangsoroló versenyek nevezési díja után befizetett 8%-ok felhasználását szeretnénk átláthatóvá tenni. A 2009-re meghirdetett támogatási programokról kiírás jelent meg a Tájékoztató 09/4. számában, az alábbiakkal ezek megvalósulását és forint összegeit vetjük össze a tervekkel.

Program	Tervezett	Megvalósult
Edzőképzés támogatása	200 000	204 000
Edzők munkájának elismerése	900 000	900 000
Up. csoportok támogatása	2 000 000	1 640 000
Új csoportok indítása		350 000
Up. nyári edzőtáborok	500 000	500 000
Diáktájfutás, saját forrás	400 000	400 000
Diáktájfutás, külső forrás	5 500 000	5 500 000
Összesen, saját forrás	4 000 000	3 994 000
Összesen, külső forrásokkal	9 500 000	9 494 000

1. Diáktájfutás

A Diáktájfutás 2009-ben is a tervezett magas eseményszámmal és rajthozállási mutatókkal, döntő részben külső anyagi források

ráfordításával működött. Közel 220 eseményen 32 ezer rajthozállás történt, ezzel nagyjából folytattuk az előző évi tempót.

A teljes 3 éves program beszámolója az MTFsz honlapon érhető el. A program alapvető célját a 2006-os induláskor úgy fogalmaztuk meg, hogy a lehető legtöbb fiatal számára személyes élménnyé tegye a tájékoztatósi futást. A versenysport keretein kívül, a szabadidős vagy testnevelési foglalkozások keretében, egyszerűsített formában kívántuk megismertetni a térképes tájékozódást minél több gyerekkel. Összességében elmondható, hogy a program valóban sok gyerekkel – a nyári táborokban lebonyolított foglalkozásokkal együtt mintegy 80 ezer résztvevővel – tudta megismertetni alap élményként a tájfutást, azonban minden kitűzött célnak nem sikerült megfelelni. Eddig csak kis mértékben valósult meg a résztvevők bevezetése a szervezett tájfutásba, és az országos lefedettség sem teljesült maradéktalanul. Utóbbinak elsősorban a forráshiányra visszavezethető okai vannak, míg a szervezett tájfutásba való átmenet összetett és a tájfutó egyesületek közreműködésétől alapvetően függő feladatnak bizonyult. Az eseményszám, a bevont létszám és a rendelkezésre álló források kihasználása ugyanakkor kifejezetten jónak mondható, az egy gyerekre jutó átlagosan 200 Ft körüli költség jó hatékonyságot tükröz.

Év	Eseményszám	Létszám	Költség	Ktg/fő
2007	109	11 100	4 400 000 Ft	396 Ft
2008	233	33 418	5 980 000 Ft	179 Ft
2009	218	32 262	5 900 000 Ft	183 Ft
Összesen	560	76 780	16 280 000 Ft	212 Ft

Az eredetileg tervezetthez képest lényegesen kevesebb forrást sikerült bevonnunk, a program valamivel több mint 16 millió forintból valósult meg. Annak ellenére, hogy ez a szám a tervezetnek csak kb. a harmada, a Szövetség életében úttörőnek számít, hogy a költségvetés majdnem 90%-át sikerült külső forrásból fedeznünk. A külső források nagy részét a Magyar Villamos Művek, a Paksi Atomerőmű és a 2002-es EB Szervezőbizottsága adta.

A harmadik év végére már kimutatható volt a Diáktájfutáson keresztül bevont gyerekek megjelenése a nyári edzőtáborokban, a Diákolimpián és egyes klubok új utánpótlás csoportjaiban. Azonban a gyerekek részvétele a versenyrendszerben még sok lépés megtételét igényli, ehhez rendszeres foglalkozásokat kell számukra biztosítani. Ezt a folyamatot a Szövetség a saját keretei között működtetett támogatási rendszerrel elő tudja segíteni, és szervezési segítséget is tud biztosítani, de a feladat érdemi része a tájfutó egyesületekre hárul: a rendszeres edzéseket, versenyzőnevelést az egyesületi edzők tudják biztosítani.

2. Utánpótlást nevelő edzők képzésének támogatása

Az év során 4 klub élt a támogatással: THS, PVS, ARA, MEA. A képzések sportoktatói tanfolyamra és sportedző képzésre vonatkoztak, a résztvevők egy-egy legalább 10 fős utánpótlás csoport vezetését vállalták a támogatásért cserébe. A 200.000 Ft-os keretösszeget teljes egészében felhasználtuk.

3. Utánpótlás edzők munkájának elismerése

Az Élsport- és Edzőbizottság a pályázatait lebonyolította. Összesen 11 pályázat érkezett, melyben 1.120.000 Ft támogatási igényt jelöltek meg a jelentkezők. A bíráló bizottság 10 pályázatot tartott támogatandónak, a teljes 900.000 Ft-os keretösszeg felhasználásával. Az év végi beszámolóik alapján a pályázók teljesítették a követelményeket, nem volt szükség az előző évihez hasonló utólagos támogatás csökkentésére.

Egyesület	Edző	Támogatás
SZV	Gera Tibor	120 000 Ft
PVS	Viniczai Ferenc	120 000 Ft
SPA	Gyalog Zoltán	95 000 Ft
ESP	Blézer Attila	95 000 Ft
DTC	Kalo Annamária	95 000 Ft
ZTC	Fehér Ferenc	90 000 Ft
TTE	Tóth Eszter	80 000 Ft
VBT	Hites Viktor	75 000 Ft
HTC	Hetényi Ferenc	70 000 Ft
KOS	Szabon János	60 000 Ft

4. Utánpótlás csoportok támogatása

A támogatási összegek kiszámítása a minősítés nyilvántartás alapján automatikusan történt, de a kluboknak pályázatban kellett jelezniük támogatási igényüket. A keretösszegeből a legjelentősebb részt most is az ismert, nagy létszámú utánpótlás-nevelő klubok kapták. Mivel a kitűzött keretösszeget új utánpótlás csoportok indításának ösztön-

zésére is fordíthattuk, amire 400.000Ft keretet különítettünk el, a fennmaradó 1.600.000 Ft-ot osztottuk fel a jelen pontban.

5. Újonnan induló csoportok támogatása

Klub	TTE	65 250	BBB	29 000	
Támogatás 2009	VBT	63 800	JMD	27 550	
DTC	153 700	GYO	55 100	TTT	20 300
SZV	146 450	MOM	55 100	BDI	17 400
PVS	136 300	ZTC	55 100	DNS	17 400
SPA	131 950	KOS	53 650	MEA	17 400
ESP	113 100	KAL	50 750	ARA	13 050
SDS	110 200	HTC	46 400	DIS	8 700
VHS	91 350	CTK	37 700	PUS	5 800
GOC	84 100	SKS	33 350	Össz.	1 639 950

Erre a támogatási formára júniusban írtuk ki a pályázatot, amire legalább 8 főből álló új csoporttal (új = minősítéssel még nem rendelkező gyerekek) lehetett jelentkezni. A cél az egyserű pályázás és a gyors elbírálás volt. Egy-egy új csoportra 50.000 Ft összeget lehetett igényelni, és a támogatás 50%-át természetben (tájolók, bóják) nyújtottuk, amivel a felhasználás célirányosságát akartuk fokozni. Viszonylag kis összege ellenére a pályázat jó motivációt és számottevő segítséget nyújtott. A támogatott csoportok között pedig több olyan is van, akik elindulását a Diáktájfutás inspirálta.

Egyesület/helyszín Új csoportot vezető edző

GOC / Keszthely	Mézes Tibor Solyom
SZU / Sándorfalva	id. Blum László
DAR / Kaszaper	Rostás Irén, Tóth Imre
SZV / Szeged	Szencz Attila
ZTC / Nagykanizsa	Erdős Gábor, Fehér Ferenc
SPA / Budapest	Krasznai Orsolya
KAL / Bicske	Bárd Barbara, Bergendi Péter

6. Utánpótlás nyári edzőtáborok

A nyári edzőtáborokra 9 tagszervezettől 13 pályázat érkezett, melyek közül a bizottság 12-t tartott támogathatónak. Végül 3 tábor nem, illetve a kiíráshoz képest kisebb létszámmal valósult meg, így 9 tábor támogatunk. A táborok sikeresen lezajlottak, a beszámolóik alapján az 500.000 Ft-os keretösszeget létszámarányosan osztottuk szét, a felosztásnál figyelembe vettük az edzőtábor hosszát, bentlakásos vagy otthonalvos jellegét és azt is, hogy hány főt sikerült bevonni a Diáktájfutás programból. Az egy főre jutó támogatás 1543 Ft (2008-ban 7 tábor és 1805 Ft/fő, 2007-ben 6 tábor és 1916 Ft/fő). A nyári edzőtáborok támogatása továbbra is az egyik legsikeresebb kezdeményezésnek mondható, a pályázók száma és a résztvevő gyerekek létszáma évről évre emelkedik.

Rendező Helyszín	Dátum	Létszám	Támogatás
SIR	Csillebérc	jún.16-19, 22-26.	28 421 Ft
VBT	Vilonya	jún.22-28.	39 64 779 Ft
SPA	Pusztavám	jún.23-25.	36 34 348 Ft
KAL	Kaskantyú	júl.14-19.	31 70 503 Ft
ZTC	Lenti	júl.28-aug.1.	31 61 766 Ft
GOC	Szentgotthárd	júl.31-aug.6.	39 82 254 Ft
PVS-SZV	Orfű	aug.5-8.	89 107 261 Ft
SPA	Budapest	aug.10-14.	31 36 909 Ft

**2010. január 25. Kovács Balázs
Sportágfejlesztési és Ifjúsági bizottság**

MTFSZ KÖZGYŰLÉSE

Az MTFSZ elnöksége a 2010. évi Közgyűlést 2010. február 27-én (szombaton) 10 órára hívta össze.

MTFSZ PORTÁL

Haladva a korrallal az MTFSZ Portál teljes keretrendszere lecserelésre került. Ezzel együtt járt egy új – de azért a régihez hasonló felépítésű – design, valamint a teljes adatbázis migrálása. Az új honlap finomhangolása jelenleg is zajlik, néhány funkció még nem elérhető, illetve az adatbázis migráció miatt néhány helyen az ékezetes karakterek nem jól jelennek meg. A régi honlapról nem került áthozatalra az amúgy sem nagyon használt fórum, illetve a hozzászólásokat sem hoztuk át. Természetesen az új honlapon is van kommentálási lehetőség, illetve hamarosan elérhető lesz egy fórum is. Amennyiben valahol hibát – rossz link, ékezet probléma, stb. – észleltek, kérjük jelezzétek azt az uzemelteto@mtfsz.hu e-mail címen.

DÉNES ZOLTÁN AZ ÚJ SZÖVETSÉGI KAPITÁNY

Az MTFSZ elnöksége Dénes Zoltánt nevezte ki a felnőtt és junior válogatott szövetségi kapitányának. Az elnökség meghallgatta a pályázók (Dénes Zoltán és Kelemen János, valamint segítők) előadását az elképzeléseikről, terveikről, majd az alábbi határozatot hozta: „Az MTFSZ elnöksége Dénes Zoltán és csapata pályázatát értékelte jobbnak, Dénes Zoltánt 1+2 évre a felnőtt és junior válogatott szövetségi kapitányának kinevezte 2009. december 1-jei hatállyal. Kelemen János értékes pályázatát megköszöni és számít jövőbeli munkájára.” Dénes Zoltán egy nagyobb létszámú csapat képviselőjében pályázott, amelynek tagjai Domonyik Gábor, Hegedűs Zoltán, Kisvölcsy Ákos, Pelyhe Dániel, Scultéty Márton, Sebők Gábor, Viniczai Ferenc, Zsigmond Száva.

MARAD AZ UTÁNPÓTLÁS SZÖVETSÉGI KAPITÁNY

Az MTFSZ elnöksége Kovács Zoltánt nevezte ki utánpótlás szövetségi kapitánynak 2010 végéig.

ÉLVERSENYZŐI BIZOTTSÁG ALAKULT

Az MTFSZ elnöksége novemberi ülésén létrehozta az Élversenyzői bizottságot, amely a válogatott és az élversenyzők érdekeinek képviseletére hivatott. A bizottság célja: A válogatott és élversenyzők érdekeinek képviselete a Szövetségben, az MTFSZ bizottságaival, illetve a válogatott vezetésével történő együttműködésen keresztül. A bizottság vezetője Gösswein Csaba (PSE); tagjai Domján Zsuzsanna (PVSK), Pelyhe Dániel (SDS), Szabó András (ETC), Szerencsi Ildikó (SZVSE).

KIEMELT RANGSOROLÓ VERSENYEK 2011

Eredményt hirdettek a kiemelt rangsoroló versenyek rendezésére kiírt pályázaton. Ennek megfelelően a kiemelt versenyek a következőképpen alakulnak 2011-ben:

március 26.	Szabolcs kupa 1. nap	kiemelt	normál	SSZBMTFSZ
március 27.	Szabolcs kupa 2. nap	országos	váltó	SSZBMTFSZ
április 23.	Postás kupa 1. nap	kiemelt	normál	PSE
április 24.	Postás kupa 2. nap	országos	normál	PSE
április 25.	Postás kupa 3. nap	országos	váltó	PSE
május 28.	Herend kupa	kiemelt	normál	VBT
május 29.	5 fős váltó	országos	váltó	VBT
október 29.	Eger Nagydíj 1.	kiemelt	normál	ESP
október 30.	Eger Nagydíj 2.	országos	váltó	ESP

REGIONÁLIS RANGSOROLÓ VERSENYEK

Az eddig beérkezett versenyeket a mellékelt versenynaptár már tartalmazza. Miután az MTFSZ elnöksége decemberi ülésén elfogadta az országos versenynaptárt, ami most már a honlapon is elérhető, a kisebb versenyek rendezői is könnyebben tudnak tervezni. Az országos naptárba beiktatott ún. megyei hétvégék kimondottan erre a célra lettek kialakítva: április 24-25., június 19-20., augusztus 14-15., október 9-10. A jelentkezéseket a peter@veszcart.hu címre kell küldeni 2010. március 1-ig.

IOF ELLENŐRI TANFOLYAM CSEHORSZÁGBAN

Az IOF történetében először lesz több szakágat is átfogó Advisers Clinic: a gyalogos és a kerékpáros versenyek IOF ellenőrei készülhetnek fel együtt. A tanfolyamra február 26-27-én kerül sor Prágában. Az első napi program 16 órától kezdődik, így egy éjszakai szállással meg lehet oldani a részvételt. Mivel hazánkhoz ilyen közel ritkán van lehetőség az IOF Adviser cím megszerzésére, aki ilyesmiben gondolkodik, érdemes most jelentkeznie (a határidőt meghosszabbították február 7-ig).

A tanfolyam honlapja: <http://www.ob.skprostejov.cz/eac>

TÁJFUTÓKÉ A NEMZETKÖZI FAIR PLAY DÍJ

A Nemzetközi Fair Play Bizottság Thierry Gueorgiou-nak, Anders Nordberg-nek és Michal Smola-nak ítélte a 2009-es Fair Play díjat. A sportolókat az IOF, a norvég és a magyar szövetség terjesztette fel, és a „Sportszerű cselekedet” kategóriában kapták az elismerést. Amint az közismert, az augusztusi magyarországi világbajnokság váltószámában a befutó emberek között Thierry Gueorgiou, Anders Nordberg és Martin Johansson az élen haladtak, amikor a svéd versenyző komoly sérülést szenvedett: egy faág 12 cm mélyen a lábába fúródott. Társai azonnal megálltak és a segítségére siettek, hamarosan csatlakozott hozzájuk a kicsivel mögöttük haladó Michal Smola is, ezzel mindannyian feladták dobogóesélyes pozíciójukat. Egyikük segítséget hívott, a többiek leicpelték a sérült versenyzőt egy dozerútra, ahol átadták az odaérkező mentőknek. Az incidens után közösen végigkocogták a pályát hátralevő részét, így végül a 25-27. helyen végeztek. Az IOF elnöke, Åke Jacobson a helyszínen gratulációját fejezte ki a három sportembernek az ünnepélyes eredményhirdetés előtt: „Amit ma tettek, nagyszerű példája a sportemberi viselkedésnek és a sportszerűségnek. Mindannyiunk számára inspiráló volt!” A díj másik magyar vonatkozása, hogy annak átadására március 27-én Pécsen kerül sor, az Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozat keretében.

HÍREK INNEN-ONNAN

Zala megye napilapja (200 000 példány) minden év karácsonyára választja meg **Zala megye legjobb sportolóját**. 2009-ben – csak úgy, mint 2006 és 2007-ben – a Legjobb Női Sportoló címet Makrai Éva nyerte el. (Fehér F.)

Tudod-e, hogy a Maccabi VAC honlapján már olvasható a **2011. évi Homokháti Hungária Kupa** előzetes versenykiírása. (Paskuj M.) http://maccabitajfutas.extra.hu/2011_hungaria/kiiras.html

A **Tájfutó Klub** januári összejövetelének témája az élversenyszés volt, amihez meghívott vendégek, a világ-bajnokságon részt vett magyar csapat tagjai is hozzászóltak. Az érdekes beszélgetés előtt Sváb László vetített képeket versenyjeink díjazására készített érmekről. A tőle megszokott kiváló minőségű képek sorozata igazi sport- és kultúrtörténeti utazás volt 1925-től napjainkig. A következő, február 3-ra tervezett tájfutó klub a sportág anyagi körülményeiről fog szólni. Vitavezető: Bogdány Miklós (Bozán Gy.)

A Veszprémi **Sün Sport Club** (SUN) közgyűlése úgy határozott, hogy a club működését, valamint a megyei- és országos szövetségben való tagságát 2010. január 1-jével kezdődően határozatlan ideig szünetelteti. (Tüskés György)

A 2010-es **mobilos versenynaptár** megtalálható az alábbi honlapon: www.mobile-o.hu Ha valaki szeretne még a versenyén mobile-O-t rendezni, az jelezze a z.szlavik@gmail.com e-mail címen. (Zka)

Két pozitív fejlemény a **nemzetközi sítájfutásban**: felkerült a sítájfutás két olyan nagy nemzetközi esemény programjába, ami tovább növelheti a téli sportok közötti elismertségét.

1. 2010-ben rendezik meg először az első téli katonai világtájakokat. Helyszín: Aosta, Olaszország:

http://www.cismvda.it/main/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=76&lang=en

2. 2011-ben az Ázsiai Téli Játékok programjába is bekerült a sítájfutás. A helyszín: Almaty, Kazahsztán: <http://www.astana-almaty2011.kz/en/> (Zetor)

Közel 3.500 versenyző adta le nevezését az idén augusztus elején Svájcban megrendezésre kerülő **Szenior VB**-re. A rendezők a lebonyolítás zökkenőmentességének biztosítása érdekében 4 500 főben maximalták a nevezők számát.

A nevezési határidő 2010. május 15., a felmerülő költségeket pedig 2010. június 19-ig kell kifizetni. A határidőig ki nem fizetett nevezéseket a szervezők törlik. (mtfsz.hu)

További információk: <http://www.wmoc2010.org>

A **válogatott** évnnyit edzőtáborát január 15-17. között tartotta Ágasegyháza. (Dénes Z.)

2010. január 3-án, életének 45. évében **elhunyt Szász Gábor**, a HUFEZE SK Pásztó alapító tagja, versenyzője, versenybírója.

1976-ban ismerkedett meg a tájfutással, ezután másfél évtizeden keresztül versenyzett a Pásztói SE, majd a MÁG-Medosz SE színeiben. Később versenybíróként részt vett a

Mátra kupák, ODMT-k, ODOT-ok és a pásztói központú éjszakai OB és Hungária kupa szervezésében. Feleségét szintén a sportág révén ismerte meg, házasságukból két gyermek született. Hamvasztás utáni búcsúztatása január 13-án volt, a Fallóskút kegyhelyen. (mtfsz.hu)

Fennállásának **110. évfordulóját ünnepelte** január 25-én, a Parlament Vadász termében az ország egyik legrégebbi sportegyesülete, a **Postás SE**.

A jubileumi díszközgyűlésen a múlt fényes sikereinek felidézése mellett hangsúlyos szerepet kapott a rózsás-nak korántsem nevezhető jelen: a nyolc sportágban – asztaliteniszben, atlétikában, kerékpárban, kézilabdában, sakkbán, tájfutásban, tekében és tornában – tíz szakosztályt működtető klub ugyanis súlyos anyagi és létesítménygondokkal küzd.

Rostás Gábor, az egyesület elnöke ünnepi beszédében emlékeztetett arra, hogy míg tíz évvel ezelőtt támogatóik még mögöttük álltak, öt éve már – ahogy fogalmazott – „félárbocon volt a zászló”, most pedig „itt állunk támogatók nélkül, ami a kisebbik baj, a nagyobbik az, hogy létesítményünk elhagyására szőlítottak fel bennünket. A Róna utca több száz igazolt versenyző, szabadidős szinten pedig több ezer ember sportolási színtere. Igérjük, nem adjuk fel! Hajrá Postás!” – mondta a klubelnök.

A közgyűlésen részt vett Simóka Bea sportszakállamtitkár és Nagy Tímea, a Sportegyesületek Országos Szövetségének alelnöke is, mindketten reményüket fejezték ki, hogy a Róna utcai létesítmény helyzete hamarosan rendeződik, és a Postás SE még legalább 110 évig szállítja az eredményeket.

SZOMORÚ MEGHÍVÓ GYÁSZMISÉRE

A 2010. január 23-án tragikus hirtelenséggel elhunyt **Sárfalvi Erzsébet** február 1-jén temették el Németországban, ahol családjával élt 1965 óta. Sárfalvi Erzsébet az 1962-ben rendezett első női OCSB-n és 1964-ben is tagja volt a Budapesti Pedagógus országos bajnokságot nyert csapatának (Cser Borbála, György Edit, Monspart Sarolta, Sárfalvi Erzsébet).

Budapesten a Krisztinavárosi Plébánia templomban (Mészáros u.1.) veszünk tőle búcsút február 18-án, csütörtökön 18 óra 30 perckor kezdődő misén.

OHEB: AZ ELSŐ 2010-ES OB

Az egyéni országos bajnokságok sorát a zalalövői OHEB nyitja április 10-én. Nevezési határidő: március 28. Néhány adatot nézzem át az elmúlt évek OHEB-eiről. Megosztom az olvasókkal:

Az MTFSZ a közép- és időskorúak részére 1985-től rendez nappali egyéni OB-t, s a 90-es évek közepén került sor a bajnoki rendszer olyan módosítására, hogy a 35 éven felüliek részére is kiírtak további egyéni OB-ket (H, R, É). Kezdetben még nem volt eldöntve, hogy ezek a versenyek együtt legyenek-e a felnőtt országos bajnokságával. A tavalyi, Somoskőújfalun rendezett OHEB szenior létszámadatait a 10 évvel korábban májusban önálló szenior versenyként rendezett bükkszentkereszti OB létszámadataival hasonlíthatjuk össze: a tavalyin 189 férfi és 65 női magyar versenyző ért el értékelhető eredményt, 10 évvel korábban 125 ill. 32. A 10 év alatt bekövetkező gyarapodás szembetűnő, azonban az egyes évek létszám-

adatait vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a 2009-es év előtti 5 évben a létszámok átlaga 200 ill. 70 volt. (Az MTFSZ honlap a „Szeniorok” alcím alatt valamennyi szenior bajnokság indulólétszámát közli, ill. grafikonon összehasonlíttja. Az eltérések abból adódnak, hogy e cikkben csak a versenyt eredményesen befejező magyar versenyzők létszámát vizsgáljuk).

Az 1999. évi bajnokok közül a férfiak közt Dosek Ágoston OSC, Boros Zoltán ESP/HSE, Balla Sándor MAC/KFK, a nők közt Kármán Katalin KOB/HSE, Horváth Magda TTE és Cser Kriszta FMT/SPA tudtak 10 év elteltével is bajnoki címet szerezni.

A 2000-ben alföldi terepen / Pirtón/ rendezett OHEB magyar bajnokai a következők voltak:

Mohácsy Tamás SDS, Moravszky János NYK, Bokros István MEA, Boros Zoltán ESP, Nagy Lajos DBT, Szabon János KOS, Szebeli István SSC, Kiss Béla JVS, Balla Sándor MAC, Mátyás Ildikó THS, Jenővári Gabriella BÖF, Rostás Irén HTC, Korik Vera PSE, Hanusz Mária OSC és Éliás Vilmosné TTE. Kik lesznek a bajnokok most, 10 évvel később, 2010-ben?

Befejezésül nézzük a tavalyi OB kategóriánkénti létszámát. Férfi középkorúak: 18 / 32 / 27 / 29 / 25 / 23, férfi időskorúak (F65-től): 22 / 11 / 1 / 1 / 0, női középkorúak: 4 / 15 / 17 / 11, női időskorúak (N55-től): 6 / 8 / 3 / 1. Két hónap múlva a TÁJOLÓ 3-as számában vajon milyen kategória létszámokról tudósít majd az eredménylista?

Agy.

Crosswear Tájfutó Felszerelések!

www.crosswear.hu

Ajánlatunk:

- bozót ruha, lábszárvédő, póló, sapka
- egyedi tervezésű érmek fából

Szolgáltatásaink:

- lézervágás, lézeres gravírozás, himzett logo, felirat
- újdonság: pólónyomás

CROSSWEAR® Kft.

DÓRA JUDIT – KROLOPP FRIGYES

H-1029, Budapest, Ördögárok u. 110/A

Tel/fax: +36 (1)-376-51-96, Mobil: 06-20/9642-957

E-mail: crosswear@euroweb.hu, Honlap: www.crosswear.hu

Rövidítések:

Rangsorolók: /oR/ kiemelt országos, /oR/ országos, /rR/ regionális, /-/ nem rangsorolók; SI Sportident, R: rendező, Nh: nevezési határidő, C: nevezési cím, Nd: nevezési díj, H: helyszín, T: találkozó, VK: versenyközpont, K: kategóriák, Hsz.: helyszíni nevezés, I: információ

Versenyfajták: ht., nt., r-nt., kt., rt. (hosszútávú, normáltávú, rövidített normáltávú, középtávú, rövidtávú)

VERSENYNAPTÁR

Február

H	K	Sz	Cs	P	Sz	V
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

Március

H	K	Sz	Cs	P	Sz	V
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Április

H	K	Sz	Cs	P	Sz	V
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

VERSENYNAPTÁR (február 10. – április 18.)

Internet info: www.mtfsz.hu (versenyek) és www.btfisz.hu (versenyek)

Az országos rangsorolók listáját 2009 decemberében fogadta el az MTFSZ elnöksége. A regionális rangsorolók véglegesítése még nem történt meg! (Jelentkezési határidő: 03. 01.)

Figyelem: a 2010. évi Diákolimpia korcsoportjai: II. (sz. év: 1999-2000, szalagozott pálya!), III. (sz.: 1997-98), IV. (sz.: 1995-96), V. (sz.: 1993-94), VI. (sz.: 1991-92 és a túlkoros tanulók). Nevezésnél a szokásos adatok mellett a tanuló iskoláját is meg kell adni!!!

02. 10. (sze) Parkverseny-2. Tavaszi Vérmző Kupa /3SZ/ SI R: SIR (Kovács Zoltán)

I: <http://www.siralyok.hu>, vagy K. Z. tel: 20-3333-468.

02. 17. (sze) Parkverseny-3. Urbányi Jenő ev. /3SZ/ R: BÖF/MAF H: Zugló, Álmos Vezér tere, iskola (öltöző, WC). Megközelíthető az Őrs vezér teréről induló 82-es vagy 81-es trolival, az első megállótól 150 m, a 82-esről K-re, a 81-esről ÉK-re. K: Sprint 1700m; Közepes 2500 m; Hosszú 4400m Jelentkezés: 14.30-17.00, nevezési díj 400.-Ft, nyugdíjas 200.-Ft Diák 18 éves korig ingyenes! Pályazárás: 17.30 (napnyugta 17.12) Térkép: Rákosszalva (Zugló), 1: 4000/1m, 2008. január. Benyomtatott pályák, A/4 genotherm elvihető. Pontokon nagy papírbóják, zsírkétra, kódok a térképen benyomtatva.

02. 24. (sze) Parkverseny-4. /3SZ/ /-/ SI R: BIMAHEV(Bíró Aletta) Hsz. T: a Barátság parkban (III. ker., Laborc utca), a park felső végén a röplabdapálya melletti faházban. Parkolás a parkban (behajtás a Laborc utcából, bójával jelezve) és az utcán. Megközelítés: az 1-es és 17-es villamosok óbudai végállomásától a Bécsi úton kifelé és kb. 100 m után balra a Laborc utcán. A helyszín a 160, 218 és 260-as buszokkal is megközelíthető. Jelentkezés 14.30-17.30 között, Nd.: 500Ft, diák és nyugdíjas 250Ft, 18 év alatt ingyen. Térkép: 2010. február, különböző méretarányú, benyomtatott pályák, A/4 genotherm elvehető. Kis papírbóják, zsírkétra, időmérés SI-vel. Pályazárás 18.00 (napnyugta 17.22). Öltöző, csomagmegőrzés, WC!. I: Hegedűs Ábel 06/20-91-14-014, abel.terkep@chello.hu

02. 27-28.(szo-v) Tavaszi Boróka Kupa /-/ (1.n.: r-nt., 2.n.: nt.) SI R:HSE,KAL Nh: 02.22.

H: Bócsa térsége. C: MTFSZ/ENTRY, vagy boroka.kupa@gmail.com, ill. Jankó Tamás 2040 Budaörs, Aradi u. 15. Nd: 1200Ft/nap. (FN-16, N60-, F70: 800Ft/nap) Nyílt (helyszínen is) 800Ft/nap. Nh. után 200Ft, helyszínen 400Ft pótdíj az üres helyekre. „0”-idő: 12.00(szo), ill. 10.00(v). K: FN: 10D 12CD 14 16 18 20 21ABBrC 40 50 60 70 + NyK. Szállás (Bócsán tornateremben s.f. 800Ft) rendelhető, kollégiumi szállás egyénileg intézendő (Kiskőrös, Árpád u. 18, t: 06-78-311-053). I: www.astroids.hu/boroka-tavasz, e: boroka.kupa@gmail.com.

03. 03. (sze) Parkverseny-5: Major Kupa /3SZ/ /-/ SI R: TTE (Mihácz Zoltán) Hsz. H: Városmajor (VK: BSE kosárcsarnok Maros utcai parkolójában). T: 14.30-tól a VK-ban, rajt 15:00-tól, pályabontás 18 órától. Nd: 500Ft, diákoknak 18 éves korig 300Ft. Előnevezőknek (03. 01. 14 óráig: info@tipotke.hu) ill. az első 100 jelentkezőnek színes térkép. Pályák: Rövid, Közepes, Különc (térkép: Városmajor), Hosszútávú (térkép: Martinovics-hegy). Megj.: A parkoló díjmentes, de a környező utcák már fizetősek! A térképek nincsenek fóliázva! I: www.btfisz.hu.

03. 06-07. (szo-v) Szabolcs-Nyírség Kupa /oR, 1.n.: nt., 2. n.: kt./ SI R: SzSzB m. Nh: 02. 22. C: online: MTFSZ/ENTRY. Nd: 3000Ft/2nap (FN-14, N55, F65: 2000Ft). Nh. után 3500(2500)Ft, helyszínen: 4000(3000) Ft, nyílt: 1000Ft/nap. T: VK: Nyírbátor. „0”-idő: 12.00(szo), jelentkezés 11.30-ig a Cél-ban. K: FN: 12CD 14B 16B 18B 20A 21ABBrC 35ABr 40 45 50 55 +F: 60 65 +Nyílt, Gy. Szállás (kollégiumban 2000Ft/fő/éj) rendelhető. I: www.szszbmtfsz.hu. Megj. A verseny 2010-ben javított ill. 2010-ben készített térképeken zajlik!

03. 10. (sze) Parkverseny-6. /3SZ/ R: HSP (Lenkei Győző) Kiírás nem érkezett.

03. 13-15. (szo-h) **Tavaszi Spartacus Kupa** /oR, 1.n.: nt., 2.n.: r-nt., 3.n.: kt./ SI R: SPA Nh: 03. 05. C: MTFSZ/ENTRY, e: tabanispartacus@gmail.com vagy Tabáni Spartacus SKE, 1013-Bp. Attila út 2, Nd: 4900Ft/3nap vagy 1800Ft/nap (FN10D,12C: 2500Ft/3nap, vagy 900Ft/nap, Nyílt: 3000Ft/3nap vagy 1100Ft/nap, Gy: ingyenes), Nh. után csak az üres helyekre (esetenként pótdíjjal, a pótdíj összege 1000Ft/3nap ill. 400Ft/nap) lehet nevezni (FN 21BrC 10D, 12C, 14C, F35Br: pótdíj nélkül), H: Kőhánypusztá (Vértes hg.), „0”-idők: 10.30(szo), 9.30(v), ill. 9.30(h). K: FN: 10D 12C 14BC 16B 18B 20A 21ABBrC 35A 40 45 50 55 60 +F: 35Br 65 70 75 +NyK +Gy. Szállás (Csákvár, Gánt turistaház 2300Ft/fő/éj, Csákváron tornateremben 700Ft/fő/éj, ill. Villapark apartman Várgesztesen 32000Ft/8fő/éj) rendelhető. Megjegyzések: - A verseny 1. napja egyúttal Budapest nyílt normáltávú bajnoksága a 3. napja Budapest nyílt középtávú bajnoksága külön díjazással (K: FN: 12C 14B 16B 18B 20A 21A 35A 40 45 50 55 60, F: 65 70 75). - Az N21A kategória egyben Zrinyi Ilona emlékverseny, az F14B, N14B kategóriák egyúttal Gránás Kupa. I: www.tabanispartacus.hu.

03. 17. (sze) Parkverseny-7. /3SZ/ /-/ SI R: MOM Hsz. H: Bika-domb, XI. kerület, VK: Vahot utcai parkoló (megközelíthető a 7, 7E, 103, 114, 173, 173E, 213, 214-es buszokkal a Tétényi út és az Etele út sarkától a páccon át, vagy körbe a Bártfai út felől). Rajt: 14.30-tól 17.00-ig. Pályák: Hosszú, Kezdő (csak a parkban), Nd: 500Ft/fő (Hosszú pálya, térkép: 1:3500), 300Ft/fő(Kezdő pálya, térkép 1: 2500). I: az egyesületi honlapon (www.mom-o.hu).

03. 20-21. (szo-v) **Tájfutó Maraton** /oR, 1.n.: rt., 2. n.: nt./ht./ SI R: VBT Nh: 03. 10. C: www.mtfsh.hu/ENTRY. Nd: 3500Ft/2nap (FN10,12, N60, F65-: 2000Ft). Nh. után (az üres helyekre) 4000(2500)Ft, helyszínen: 4200(2600)Ft, nyílt: 800Ft/nap (hsz.-en is!). Nevezés egy napra is lehetséges. Terep: 1. nap: Veszprém (Egyetemváros és az Egry lakótelep), 2. nap: Alsópere térsége, „0”-idők: 14.00(szo), ill. 10.00(v). K: FN: 10C 12C,DK 14BC 16B 18BC 20A 21BC 35Br 40 45 50 55 60 +F: 65 70 75 +NyK, NyT, Gy., valamint FN: 21A, 18A, 35A: „maraton-táv”. Szállás (Olaszfalun, tornateremben s.f. 800Ft/fő/éj) rendelhető, más szállás egyénileg intézendő. I: (88)-421-404, Hites Viktor 8200-Veszprém Gyöngyvirág u. 16/F, e: tajfutas@freemail.hu, ill. http://tfmaraton.vbtse.hu/.

03. 21. (v) **Tavaszi Kupa** /rR, kt./ SI R: HBS Nh.: 03. 15. C: http://www.honved-bottyan-se.hu. H: Ófehértó. Nd: 800Ft , T: 10 óráig a Célban. „0”-idő: 10.30. K: FN: 12C 14B 16B 18B 21B 40B 50B 60B +Nyílt. I: a honlapon (a VK pontos helyéről!). Megj. A térkép 1:10000, 2010-es kiadású.

03. 24. (sze) Parkverseny-8: **Újhegy Kupa** /3SZ/ /rR, rt./ SI R: KTSz (Valkony Ferenc) Hsz. H: Újhegyi ltp. VK: Széchenyi ált. iskola (Újhegyi sétány 1-3, megközelíthető a Kőbánya-Kispest metróvégállomás és Örs vezér tér között közlekedő 85-ös busszal az Újhegyi sétány megállóig). Rajt: 15.00-17.00 között. Nd: 500Ft/fő. K: FN: 12 14 18 21 45, F: 35 55 65, nyílt.

03. 27-28. (szo-v) **Csokonai Kupa, Alföld Kupa és Nagy Albert ev.** /oR, nt./ SI R: HBM-i és Debrecen városi TFSZ, Nh: 03. 22(béérk.) C: www.hdbdtfsz.extra.hu, vagy e: toltelek@freemail.hu. H: Debrecen - Erdőspuszták. „0”-idő: 13.00(szo) ill. 10.00(v). Nd: 3000Ft/2 nap, 1700Ft/1 nap. Nh. után 3500(2000) Ft, helyszínen 5000(2600)Ft; kedvezményes kategóriák (FN: 12, 14, 65) nevezési díja 2000Ft/2 nap, vagy 1200Ft/1 nap. K: FN: 12CD 14B 16B 18B 20B 21ABBr 35 45 55 65 +NyK, Gy. Szállás egyénileg intézendő (I: http://www.debrecen-szallas.hu), szállítás Debrecenből 1000Ft/nap kérhető. Megj.: Értékelés és díjazás a két nap összetett eredménye alapján. Vándordíjak: Csokonai Csikóbőrös Kulacsa és a NAGY ALBERT örökös vándordíj a legjobb egyesületeknek (az egyéni 1-6. helyezések alapján).

03. 27-28. (szo-v) **Semmelweis ev. és Hegyisport Kupa** /oR, nt./ SI R: OSC ill. HSE, Nh: 03. 16(béérk.). C: MTFSZ/ENTRY, vagy e: sev@shivling.hu. H: Vértes hg., Gánt-Kápolna-pusztá, VK: Kápolna-pusztá. „0”-idő: 12.00(szo) ill. 10.00(v). Nd: 1800Ft/nap, (FN 10-14, N60-, F65-: 1000Ft), Nh. után 500Ft/nap/fő pótdíj, a gyerekverseny ingyenes.K: FN: 10C 12C 14B 16B 18B 20A 21ABBrC 35 40 45 50 55 60 65 +F: 70 80, FN 10D 12D, NyK, Gy. Szállás egyénileg intézendő. Megj.: 1. A hétszámjegyű SI-dugókkal rendelkezők részére a rendezők ingyenesen cseredugókat adnak a versenyre. 2. Lapzártakor még folyik a terepgegyeztetés (VK változhat!) I: sev2010.shivling.hu.

03. 31. (sze) Parkverseny-9. /3SZ/ R: BAL(Horváth Imre) I: TÁJOLÓ 2010/2.

04. 03-05. (szo-h) **Nógrádi Nagydió** /oR, nt./ SI R: SDS, Nh: 03. 22.(beérk.) C: on-line: <http://dornayse.hu/nevezes>, vagy e: sdsnevezo@gmail.com. H: Mátrakeresztes térsége. Program: szo. 12.00: 1. forduló (oR, kt.), v. 10.00: 2. forduló (koR, nt.), h. 10.00: Váltó Liga 2010. Nd.: 1800Ft/nap, FN 10-14, 60-, NyK, NyT 1200Ft/nap, Váltó: 3000Ft/váltó. Nh. után +500, helyszínen +800Ft/fő/nap. K: Egyéni: FN: 10D(sz), 10C, 12CD 14BC 16BC 18AC 20A 21EABBrC 35ABr 40 45 50 55 60 65 +F: 70 75 80, +NyK, NyT, Gy. Váltó: FN14, Mix-rövid (3x3x1,5km), FN18, FN150, Mix-közép (3x3x1,5km), FN21, FN100, Mix-hosszú (3x3x2,2km). Szállás (kollégiumban 2000Ft/fő/éj, tornateremben s.f. 800Ft/fő/éj) kérhető, egyéb szállás egyénileg intézendő (www.matrainfo.hu/szallas.php). Szállítást a rendezőség igény szerint szervez. Megj.: Egyéni díjazás a két nap összetett eredménye alapján. Váltóban az FN14, 18, 21 kategóriák eredménye beszámít a 2010. évi Váltó Liga pontversenybe. I: www.nogradnagydió.hu, www.dornayse.hu.
04. 07. (sze) Péter Kupa /3SZ/ /rR, kt./ SI R: KTK (Valkony Ferenc) Hsz. Terep: Péterhalom, VK: Körösi út – Flor F. u. sarok (vasúti síneknél), megközelíthető a Kőbánya-Kispest metróvégállomásról induló 182-es, 282-es busszal). Öltözés sátorban. Rajt: 15.30-17.30 között. Nd: 500Ft/fő. K: FN: 12 14 18 21 45, F: 35 55 65, nyílt.
04. 10. (szo) **Nyílt Országos Hosszútávú Egyéni Bajnokság** /KoR/ SI R: ZTC. Nh: 03. 28.(beérk.). C: <http://nevezes.mtfisz.hu> on-line, vagy e: info@ztc.hu. Nd: 2200Ft. Terep: Zalaegerszeg-Zalalövő térsége. „0”-idő: 11.00. K: FN: 18E 20E 21E 35 40 45 50 55 60 65 70 +F: 75 80 85. Szállás (Zalaegerszegen kollégiumban 1700Ft +IFA/fő, ill. Zalalövön tornateremben s.f. 700Ft/fő) rendelhető. Szállítási igény esetén rendelhető (Zalaegerszegről 500Ft, Zalalövőről 200Ft). Terepletit: a Zalalövő – Kozmadombja – Kerkafalva – Pankasz által határolt terület.
04. 11. (v) **Zala Kupa** /oR/ SI R: ZTC I: TÁJOLÓ 2010/2-es szám.
04. 11. (v) Budapesti diákolimpia /rR, nt./ SI R: KOS, Nh.: 04. 06. C: ENTRY-vel vagy e: kalman@startadsl.hu. H: Budapest területén (VK: Hegyhát úti iskola, 1121 Bp. Hegyhát út 19). K: FN II, III, IV, V, VI korcsoport. Továbbjutás Budapestről az országos döntőbe (máj. 15-16): II-III-IV. kat: 8-8 fő, V-VI. kat: 6-6 fő. A verseny ingyenes.
04. 11. (v) Tájékoztatói Sportok Fővárosi Fesztiválja R: KOS A Bp-i Diákolimpia társrendezvénye. H: Bp. XII. Fülemlé út 6-8, Ifjúsági Tábor („Térképország”), ill. Hegyhát út, a Gyermekvasút végállomásánál (Kerekesek). I: Szabon János t: 395-4092, e: jszabon@yahoo.co.uk, Részletes program később az interneten (<http://kosportal.hu/> ill. <http://tajekozodas.hu/>).
04. 14. (sze) Tájékoztatói Sportok Egyetemi Fesztiválja /3SZ/ /-/ SI R: BME. H: BME kert. (VK: a Sóhajok hídjánál, a K épület és a könyvtár között). Rajtolás: 10 – 18 óra között. Nd.: nincs. I: www.tajfutofesztival.hu, info@tajfutofesztival.hu (Főrendező: Péley Dániel, Scultéty Márton).
04. 16. (p) **Postás Éjszakai Kupa** /oR/ SI R: PSE Nh.: 04. 10.(beérk.) C: MTFSZ/ENTRY, vagy e: rijo@t-online.hu, vagy Riczal Zsuzsanna 2145-Kerepes Weber Ede park 50. H: Ladánybene térsége, Nd.: 1000Ft/fő. K: FN: 18B 20A, 21AB, 35A, 45 55 +F: 40 50 60 65 70 + Nyílt. „0”-idő: 21.00. I: Sótér Márton t: 200-8580. Megj.: A 17-18-i Postás Kupa mindkét napján indulók nevezési díja: 500Ft.
04. 17-18. (szo-v) **Postás Kupa** /oR, nt./ SI R: PSE Nh: 03. 31. C: MTFSZ/ENTRY, vagy e: rijo@t-online.hu, vagy Riczal Zsuzsanna 2145-Kerepes Weber Ede park 50. Nd: egyéni: 3800Ft/2nap (FN 10,12, 65-: 1900Ft), Nh. után: 4300(2400), Helyszínen (ápr. 10-től): 4800(2900), nyílt: 1000Ft/nap; módosítás: Nh. után: 500Ft, jelentkezéskor: 1000Ft. Nevezni 1 napra is lehet! Terep: Tatárszentgyörgy térsége, „0”-idők: 12.00(szo), 10.00(v). K: FN: 10D 10C 12C 14BC 16B 18B 20A 21EBBrC 35A 40 45 50 55 60 65 +F: 21A 35Br 70 75 +NyK, NyT, Gy. Szállás (Örkényben kollégium 1700Ft/fő/éj, ill. tornaterem csak szombatra 1000Ft/fő) rendelhető. I: <http://postas.mtfisz.hu>. A verseny az idei Szlovák-Magyar Szenior Találkozó 1. fordulója. Megj.: Azok, akik mindkét napra neveznek, 50%-os kedvezményrel nevezhetnek a 16-i Postás Éjszakai Kupára (Nh.: 04. 10).

Kérés a rendezőkhöz: A következő számban a május végéig terjedő időszak versenyeiről közlünk adatokat. Lapzártá: márc. 2, tervezett megjelenés: márc. 12(Tavaszi Spartacus Kupa). Amennyiben lapzártá előtt nincs versenykiírás az MTFSZ-honlapon, előzetes információt kérünk a versenyről (email-cím: argagygyu@t-online.hu). A kapcsolatteremtés miatt célszerű, ha a rendezők email-címe megtalálható a honlapon.

JUBILEUM 50 MÁJUSBAN A HÁRS-HEGYEN

Ez év tavaszán lesz 50 éve, hogy megismerkedtem a tájfutással – akkor még természetjáró tájékozódási versenynek nevezték. Az ismerkedés a Vörösmarty Gimnázium/Kempelen Imre bácsi által a tavaszi szünetben rendezett Vörösmarty Kupán történt, amelyre az iskolám benevezett egy csapatot, s mivel tudták, hogy gyakran túrázom, megbíztak a csapat szervezésével. Sikerült is egy csapatot összeállítani, de tulajdonképpen fogalmunk sem volt, hogy mit kell majd csinálnunk. Erről némi képet csak a verseny előtt tartott szóbeli tájékoztatón kaptunk. A verseny a Bakonyban zajlott, Vinye – Porva, Porva – Kőris-hegy, Kőris-hegy – Bakonybél szakaszokkal. Ez még az un. bontott távú versenyek kora volt, I. osztályú és időmérő állomásokkal, késés és pontkihagyás esetén büntető pontokkal. A pontok értécsítésébe bedobó cédulákkal igazoltuk, a verseny eredményéhez meg kellett várni, míg a bontás behozza az ellenőrző pontokat, és kiszedik, értékelik a bedobó cédulákat. Emlékeim szerint valahol a középmezőnyben végeztünk, nekem a dolog megtetszett, s utána már kerestem az alkalmat, hogyan lehet versenyezni. Néhányszor még iskolai színekben indultam, mígnem egy évvel később összetalálkozva a Vörös Meteor Természetjáró Egyesület Központi Szakosztályának tájfutóival, ők leigazoltak hivatalosan is versenyzőnek.

Az első verseny, amelyen már mint igazolt versenyző indultam, az 1961-es Földes Ferenc Váltóverseny volt, a Budai-hegységekben, a Kakukk-hegy, Széchenyi-hegy, János-hegy, Hárs-hegy területén. Az én pályám 3. futóként a Farkashegyi repülőtértől (ma bekerített lovarda van az ottani nagy réten) az (akkor még) Úttörővasút Hűvösvölgyi Állomásáig tartott. A térkép a két világháború között kiadott turistatérképről készült fekete-fehér fotókópia volt, 1:50 000-es méretarányal. Az ellenőrző pontokat is fekete körökkel adták meg. Megjegyzem, hogy az én ifi pályám meg egyezett a felnőtt 3. futók pályájával.

Hát ennyi meséléssel megindokoltam a május 12-én rendezendő verseny nevét és helyszínét, most jön néhány előzetes információ. Terveim szerint lesz egy rövidebb és egy hosszabb pálya mai térképekkel és pályakijelölési elvekkel, és lesz egy retro pálya, ugyanazon a hárshegyi területen, mint amelyiken 1961-ben a Földes pályát is áthaladtak. A retro pálya 3 pontja meg fog egyezni a Földes pontjaival, és az átmenetek jellege is olyan lesz. Eredeti elképzelésem az volt, hogy ugyanolyan minőségű és méretarányú térképet adok, mint amilyet akkor kaptunk, de aztán erről letettem a

szemüvegesek széles táborára miatt. Úgyhogy a térkép a két világháború közötti un. angyalos térkép 1948-ban újra kiadott változatáról készült szkennelés (köszönet érte Hegedűs Ábelnek), és 1:20 000-es méretarányban, fekete-fehér színekben lesz kinyomtatva. Azt javaslom mindenkinek, hogy a normál (mai) pályák teljesítése után majd próbálja ki, milyen volt 1961-ben a már akkor is elavult térképeken versenyezni. (És esetleg a biztonság kedvéért vigye magával a mai térképet is!)

Óldogmbi, alias Gombkötő Péter dr.

3x3 FŐS VÁLTÓ AZ IDÉN IS

Mi is az a 3x3 fős váltó? Aki indult tavaly júniusban a Nógrád – Heves – Jász-Nagykun-Szolnok megyei Váltóbajnokságon, az jól emlékezhet rá. Aki nem indult, de kíváncsi rá, hogy milyen volt, olvassa el a Tájéoló 2009/6 számában a 27. oldalon vagy Zsebeházy Isti blogjában „Ellen-Jukola” címmel. Aki pedig ki szeretné próbálni, vagy ismét futni egy ilyen, az jöjjön el április 5-én, Húsvét hétfőn Mátrakeresztesre!

A három napos Nógrád Nagydíj harmadik napján a váltóversenyt a tavaly megismert 3x3 fős rendszerben rendezzük meg. A 3x3 fős rendszerrel most röviden annyit, hogy a versenyen minden csapattag háromszor fut, mindig egy másikon, kategóriájának három, nagyjából egyforma hosszúságú részpályája közül. A váltó mindhárom tagja lefutja mindhárom részpályát.

Azegyéni eredményt nem részpályánként, hanem a három részpályán elért időket összegezve, azaz összpályánként számítjuk, és az MTFSZ Versenybizottságának engedélyével rangsorpont is futható.

Mivel a Nógrád Nagydíj váltószámára lesz a 2010-től útjára induló Váltó Liga küzdelmeinek első versenye, ezért az idén háromféle hosszúságú összpálya lesz, a különböző kategóriákhoz igazodóan. Férfiaknál és nőknél is a 14-es, 18-as és 21-es kategóriákban lehet majd pontokat gyűjteni a Váltó Ligában. A jelentős pénzdíjazással kísért Váltó Liga rendszeréről az MTFSZ honlapon lehet olvasni. Az említett 6 kategórián kívül megrendezzük az FN 100-at és 150-et, valamint a Mix kategóriát háromféle távon.

A verseny terepe igazi csemegének számít, aki indult a tavalyi Nógrád Nagydíjon az már részben megismerhette, jellemzésére elég csak annyit leírni, hogy a térkép neve „Mátrakeresztes-Skandinávia”.

A kiírás már most is olvasható, bővebb információ pedig február közepétől várható a www.nogradnagydij.hu és a www.balassi-kse.hu honlapon. Mindenkit szeretettel várunk, persze előtte a verseny másik két napjára is, melyek közül szombaton középtávú, vasárnap normáltávú futam lesz, utóbbi kiemelt rangsoroló verseny.

Kovács Gábor

TISZTESSÉG NE ESSÉK SZÓLVÁN

Történt, hogy a január 16-i, a Várgesztes és Kőhányáspusztá közötti terepre tervezett vértési téli edzőverseny elmaradt. Előfordult ez már máskor is, történetesen ugyanez az edzőverseny elmaradt tavaly is, de kicsoda különbség! Hogy mindenkinek kerek legyen a történet: Páhy Tibi (azon néhány egyike, akinek munkásságáért a tájfutó társadalom nem lehet eléggé hálás – megérne egy hosszabb cikket a szakajtóban) és önzetlen segítője Kerényi Dénes hóban, fagyban évek óta rendezi a Téli Tájfutó Vértesi Edzéseket (TTVE), kéthetente, a holt szezonban. A versenyek népszerűsége folyamatosan nő, ami nem meglepő, mert az igényes pályák mellé full service-t kapunk (színes benyomtatott térképek pontmegnevezésekkel, versenyzőkarton, térképtok, jó szó, biztatás). A rendezők gondos, tisztességes szakemberek, a (holt)szezon elején megkéri az erdészeti, vadászati engedélyeket (aki csinált már ilyet, tudja, hogy nem egyszerű dolog, idén is jelentősen korlátozták a felhasználható területeket), a verseny előtt pedig a térképgazda hozzájárulását (ezt azután a kiadott versenyterképeken fel is tüntetik). Tibor gondosan megtervezi a pályákat, kitűzi, majd már az előző napon felvezeti (nagyobb versenyek kisebb rendezői: lehet tanulni). Az átlagos részvétellel száz fő körüli, de szebb téli napokon már kétszáz fölé is felmegy. Kisebb hó nem akadály, nagyobb hóesés kell ahhoz, hogy az edzés elmaradjon. Ez történt tavaly evvel az edzéssel. Na és mi történt idén?

Dénes a szokásos rendben engedélyt kért a térképet készítő klub (Tabáni Spartacus SKE) képviselőitől, akik kis ideig egymás közt hümmögtek, majd a térkép készítője visszaszolgált, hogy nem járul hozzá a térkép felhasználásához. Ajánlott helyette egy szomszédos területet, amire viszont nem volt erdészeti engedély, de egyébként sem alkalmas az edzésre (miközben az adott területen az edzés pontjai még a tavalyi évről ki voltak ptykézve). Az elutasításban feltehetőleg szerepet játszott az a tény, hogy a Tavasz Spartacus Kupa az edzésre használni szándékozottal átfedő területen lesz (bár erre vonatkozó terepleltetés nincsen érvényben).

Az eset kapcsán bennem több kérdés is felmerül (amelyekre nekem is vannak válaszaim, de nem biztos, hogy helyesek):

- 1) Joga van-e a térkép készítőjének megtiltani a térkép tájfutó célú felhasználását? A szerzői jog ilyen erejű kiterjesztése nem nagyon gyakori, kellene egy jó jogászi válasz (bár szomorú, hogy normális tájfutó válasz nem születethetett).
- 2) Le lehet-e egy terepet tiltani akkor, ha a versenykiírásban ez nem szerepel?
- 3) Normális dolog-e, ha egy ötven éve agyonversenyzett terepen rendezendő edzőversenyt egy ötvenegyedik évi verseny ürrügény ellehetetlenítenek?

- 4) Az ilyen anomáliák elkerülése érdekében nem kellene-e egy téli edzőverseny-naptárt hivatalossá tenni, amelyben meghirdetett versenyek rendezői és résztvevői a szezonbeliek jogosítványaival is rendelkezhetnének?

E kérdések megbeszélése, a következtetések és válaszok megfogalmazása megkímélhetné a lelkes téli társadalmi munkásokat a hiábavaló fáradozástól és a lelkes téli edzőversenyzőket az okatlan csalódástól.

Az olvasó talán észrevehette, hogy e cikkben próbáltam nagyon tárgyilagos és lényegre törő lenni (bár nehezen türtőztettem felháborodásomat). Ezért nem lett a cikk címe az, hogy „Miért nem indulok az idei Tavasz Spartacus Kupán?”

Lux Iván

REJTVÉNYEK

A tavalyi utolsó számban megjelent rejtvény helyes megfejtése: HELENA, mivel a fel nem használt betűk a „Sprint Helena Jansson Svédország” szöveget adják ki.

Sajnos egy hiba is becsúszott: az ALPÁR nem „Árleszállítás előtti érték”, hanem „Ritka férfinév”, mint azt több fejtő jelezte és a listára írt levélben javítottam.

További feladat volt kitalálni a rejtő személyét és megtalálni a címét a lapban, ami két helyen is szerepelt: a térképtörténeti írás végén és a versenynaptárban. Elnézést kérek a hibáért és azoktól, akiknek nincs lehetőségük elektronikus levélben írni, legközelebb elfogadjuk a telefonos megfejtéseket is.

Január 21-én hosszabbítottuk meg a beküldési határidőt és bővítettük a díjazást. 21-e előtt nyolc, utána tizenegy megfejtés érkezett, mind jó volt. Érdekesség, hogy a korai beküldők inkább a múzeumi, a későbbiek pedig az otthoni címre írtak. A 19 megfejtő közül a földiját, az éves TÁJOLÓ előfizetést, Kovács Péter (Balassagyarmat) olvasónk nyerte, neki kedvezett a szerencse. Minden további megfejtőnk egy-egy Visegrád térképet kap, ezeket a TÁJOLÓ második számával együtt lehet átvenni, de postán csak annak küldjük el, aki nálam külön kéri.

Tavaly volt egy másik tájfutó rejtvény is, a miskolci térképkiállításon kétféle totóval szórakoztattuk a látogatókat. A kitöltésért azonnal egy szép fakszimile térképet (Mikoviny) kapott mindenki, a helyes megfejtőknek további térképajándékot ígértünk.

A meghirdetett díjkiosztásra nem mindenki jött el, aki igényt tart a jutalomra, szintén átvethet egy Visegrád térképet a fent leírt formában. A totót nem közlöm, mert anyaga erősen kötődik a kiállításához, de aki kéri, annak szívesen elküldöm a megfejtéssel együtt, természetesen külön fájlban, hogy ne rontsam el a játékát.

Remélem mindenki jól szórakozott, folytatás a lapban (talán) idén. Mindenkinek köszönöm a megfejtéseket és a hozzáfűzött dicsőítő szavakat.

-háb

UTÁNPÓTLÁSUNK HELYZETE 2009-BEN

Magyarországon 18 megye 96 egyesülete foglalkozik valamilyen szinten a sportággal. A Nemzeti Sportszövetség 2008. évi nyilvántartásában a kiadott versenyengedélyek számában a sportágak (73) között az elsőkelő 20. helyet foglalta el a tájfutás, 2560 fős versenyzői létszámmal. Kimondottan utánpótlás neveléssel jelenleg 25-27 egyesület foglalkozik, ide az utánpótlás korú versenyzők 70%-a tartozik.

Előzmények

Hazánkban a sportágba bevont utánpótlás-korú versenyzők létszáma az összlétszámhoz viszonyítva, a 70-es évektől fogva folyamatosan 30 % fölött van. A 80-as években, több egyesületben és többen foglalkoztak tájfutással, mint ma (kb. 200 egyesület, közel 5000 versenyző)! Az egyesületi és létszámcsökkenés az utánpótlás korosztályokra is vonatkozik. A rendszerváltást követően új sportágak megjelenése, a számítástechnika térhódítása, az új TV csatornák beindítása, a nyelvtanulás jelentőségének felértékelődése mind-mind újabb lehetőséget biztosított a gyermekek szabadidejének eltöltésére. Anyagiassá váló világunkban a szülők már „másként” (mert hiszen nem „jobbban”) gondolják meg, mire fordítják a keresetüket. A sport ilyen – és sok egyéb tényező miatt – értékesítése hozzájárult ahhoz, hogy már nehezebb bevonni a fiatalokat a mi sportágunkba is. A sportág ma előregedik. Azok az idősebb versenyzők úzik rendszeresen, akik az „értékeken” alapuló hőskorban eljutottak a természetben úzótt tájékozódás, „élményeik”.

Motiváció, kiválasztás, célok

A mai fiatalok számára, „egyből élményt” kell nyújtani, ez lehet mottója a sikeres utánpótlás-nevelésnek. A sportágba beáramlókat két csoportba tudjuk sorolni. A rendszeresen megjelenők a családokon, barátokon keresztül kerülnek kapcsolatba a tájfutással. A másik – nagyobb létszámú csoport – az utánpótlással foglalkozó klubok munkájának köszönhetően emeli a létszámot. E csoportok nagysága változó, elsősorban az utánpótlásdedző elhivatottságától, a bázisként működő – rendszerint iskolai – kapcsolat

latoktól, továbbá az egyesületekben folyó szakmai munka minőségétől, hatékonyságától függ. A bekerült fiatalok megtartása komoly feladat az utánpótlással foglalkozó egyesületek számára, jóval nehezebb, mint a családi, baráti kapcsolatokkal rendelkezők esetében. Ennek a motivációs bázis hullámzása mellett anyagi vonatkozásai is jelentősek! Két hullámvölgy együttállása erős késétést jelenthet a távozásra.

A sportágban maradáshoz több tényező is befolyásolhatja. Legfontosabb talán a személyi környezet, melyben a hasonló korú klubtársakra, majd későbbi barátokra, a példaképként szolgáló felnőttekre, esetleg válogatott versenyzőkre és az edzők személyére gondolunk. Kiemelten fontos, hogy a sportágat megismertető edző milyen módon hat a gyermekekre, pedagógiaiailag hogyan viszonyul hozzájuk, és szakmai vonalon mit tud kihozni belőlük. A fizikai és szellemi képességek és készségek fejlesztése rendkívül összetett feladat. A helyes arányok megtalálásával számíthatunk arra, hogy a gyerekeket folyamatosan pozitív élményekhez, sikerhez juttassuk és megtartsuk. A sok külső, elszívó tényező – mint a tanulás, más sportágak, szórakozási lehetőségek, anyagi okok, stb. – kell beilleszteni és „legyőzni” az edzőnek. Ebben a modern elektronikus pontérítési rendszer információinak számítógépes feldolgozása és értékelése segítségére van az edzőnek, hiszen így a „komputerfüggőség” kapcsolatos a sportággal. A számítógépes térkép-programok, útvonalalemezések és fejlesztő tájékoztató játékok megjelenése szintén pozitív lehet a sportág szempontjából.

A tájfutást választók nagy része több évig marad a sportágban. A rekreációs jelleg már a fiatalabb korosztályokban is megfigyelhető. A motiválásban – amely sokszor a szülő értékrendjének közvetítésével valósul meg – a természet szeretete, menekülés a civilizáció ártalmaitól, izgalmas tevékenység, baráti társaság, új vidékek megismerése, utazás, egészségmegőrzés kerülnek előtérbe. Ezekkel a célokkal a képzést magukra vállaló szakosztályok messzemenőig egyetértének, még ott is, ahol az élsportedzés szerepel távlati célként. Megtartó

erő lehet a sportággal szerzett sokoldalú képesség és ismeretanyag. A tájékozódás fejlesztésével a nálunk sportoló gyermekek néhány év múltán az élet más területein hasznosíthatják a megszerzett képességeket. (állat-növényzeti-földrajzi ismeretek, alapuló modern környezeti szemléletmód, rajz készség, térítási képességek, állóképesség, memória készség, döntési képesség, számtani-matematikai érzék, figyelemkoncentráció a tanulásban, alkalmazkodó és ellenállóképesség, kreativitás stb.)

2009

MTFSZ versenyengedéllyel rendelkezők létszáma az utánpótlás, a felnőtt és az időskorú csoportokban:

	2003	2005	2006
35 év felett	729	889	910
21-34 év	629	611	590
0-20 év	828	887	871
összesen:	2186	2387	2371
	2007	2008	2009
21 év felett	1723	1755	1736
0-18 év	976	946	823
összesen:	2699	2701	2559

A tájékoztatósi futás sportág utánpótlás-nevelés helyzete évek óta folyamatosan követhető. Alábbiakban a 2009-es esztendő eredményeit foglaljuk össze. A számokkal a kiemelt egyesületekben folyó nevelőmunka hatékonyságát próbáljuk jellemezni. A fenti táblázatból kiolvasható, hogy a 2007-2008-as emelkedő tendencia nem csak megállt, de hirtelen nagyszámban csökken a nyilvántartott fiatalok száma. Ennek oka lehet az MTFSZ által bevezetett tagdíjmódosítás is, melyben 2009-től a 18 év alattiak után is tagdíjfitetést állapítottak meg. Ezzel a lépéssel talán a kép is tisztult, hiszen így, az amúgy talán évek óta passzív igazolt gyerekek kikerültek a rendszerből. (Értelemszerűen az egyesületek már nem fizettek a nem létezők után)

A 2009-es évben 60 egyesületben 823 utánpótlás korú versenyengedélyt váltottak ki (a legfiatalabb 2 éves (!), aki már képes volt aláírni a versenyengedélyét). Ez természetesen nem azt jelenti, hogy ennyi egyesületben működik utánpótlás műhely. Azon egyesületekben, ahol szervezett edzések,

felkészítések folynak és ezt talán még képzett edzők is végzik, ott joggal mondhatják, hogy egy nevelőbázisa a sportágnak.

18 év alattiak létszám megoszlása a 60 egyesületben:

1-4 fő	24 egyesület
5-9 fő	12 egyesület
10-19 fő	9 egyesület
20-29 fő	5 egyesület
30-39 fő	4 egyesület

40 fő felett BDI, DTC, ESP, SPA, SZV, ZTC Amennyiben a rajtjához állásokat vizsgáljuk, akkor jól látható, még mindig sokan vannak – 169 fő –, akik passzívak valamilyen oknál fogva. Még nagyobb a különbség, ha csak azokat számoljuk, akik legalább 6 alkalommal rajtjához álltak. (a táblázat a csak a 10D korosztályban indulókat nem tartalmazza)

	fiúk	leányok	össz.
rajtjához állások	358	254	612
legalább 6 futás	230	165	395

Bár ebben az anyagban nem célom az egyesületekben folytatott szakmai munkát értékelni, de az összesített adatokból jól látszik, mely klubokban milyen szintű munka folyik. A mutatott kép elég változó. A PVSZK a SZVSE régóta meghatározó szerepet tölt be a tájfutás utánpótlás nevelésében, mely létszámában és eredményességben is kiemelkedő. A Tabáni Spartacus, Gyalog Zoltán vezetésével nem csak a legnagyobb létszámú utánpótlás csoporttal működik, de bajnoki eredményeik is kiválóak. Ami még szembetűnő,

hogy mindössze négy budapesti egyesület található a nagy létszámú klubok között és eredményességben a Spari mellett a Tipó TKE fiataljai tudnak kiemelkedő eredményt felmutatni. (a táblázat a 18 fő feletti versenyengedéllyel rendelkező utánpótlás klubokat tartalmazza)

Egyesület	verseny- engedélyes	rajtjához állt	minősített	bajnoki pont szerzett	up. kor.-ban
SPA	47	40	30	119	
ZTC	40	35	24	33	
ESP	40	30	23	13	
PVS	32	28	22	208	
SZV	47	38	22	157	
SDS	31	26	21	67	
DTC	43	36	19	62	
GOC	34	29	15	1	
TTE	22	22	14	79	
VBT	34	23	14	23	
GYO	18	13	13	73	
HTC	20	16	10	1	
KTK	30	24	7	0	
BDI	40	30	6	0	
ETC	19	11	5	22	
PAK	24	10	3	0	
TTT	27	17	2	3	
DAR	18	4	1	0	
ÖSSZESEN:	566	432	251		

A Magyar Tájközdösi Futó Szövetség vezetése évek óta fontosnak tartja utánpótlásunk fejlesztését. Stratégiai feladatai közt elsősk között szerepel az utánpótlás korú versenyzők létszámának emelése, melyhez számos pályázati lehetőséggel járul hozzá. A „Kempelen Imre tájfutás utánpót-

lás fejlesztési programban” az utánpótlás csoportokkal foglalkozó klubokat létszámarányosan támogatja. Ennek a programnak keretében van lehetőség további támogatások megszerzésére: nevelő edzők képzése, edzői költségterítés kiegészítése, utánpótlás nyári táborok támogatása.

A sportág utánpótlását hivatott szolgálni a Tájfutásért Alapítvány pályázatai is, melyben a kiemelkedő utánpótlás válogatott, vagy a hátrányos helyzetű, de kiváló teljesítményekre képes gyerekek versenyeztetését támogatja.

A fentiek mellett a területi szövetségeink a helyi versenyeken történő utánpótlás korú versenyzők kedvezményes vagy ingyenes rajtjához állásával támogatják a tagegyesületeiket.

Az elmúlt három évben több milliós támogatással megvalósuló Diáktájfutás program is az utánpótlásunk létszámának növelését célozta meg. E program és a többi támogatási rendszer eredményeit az elkövetkezendő évek mutatják majd meg. A cikkben részletek olvashatók Dr. Dosek Ágoston, Fehér Ferenc: Tehetséggondozás és utánpótlás nevelés a tájékozdási versenysportokban című dolgozatból, mely a Magyar Sporttudományi Társaság gondozásában megjelent „Tanulmányok a kiválasztás és tehetséggondozás köréből” című kötetben jelent meg 2009-ben. A könyv a TF könyvesboltjában megvásárolható.

Fehér Ferenc

TÉRKÉPGYŰJTEMÉNYEK

A tavaly megjelent (nyomdai úton sokszorosított) tájfutó térképek gyűjteményének összeállítása jól halad. A térképcsomagok a MTFSz közgyűlésén és utána az MTFSz irodában (www.mtfshu) átvehetők, kérjük minden kérdéssel hozzájuk forduljatok. A csomagok kb. 60 térképet tartalmaznak, az elsőkből néhány digitális nyomat is van, kiszolgálás érkezési sorrendben.

A gyűjtemények ára bruttó 6000.-Ft. Az MTFSz részére jelentős társadalmi munkát végzők (elsősorban elnökségi és bizottsági tagok) 50% kedvezményt kapnak, azaz 3000.-Ft-ot fizetnek. Ez a kedvezmény csak az első 20 jelentkezőre érvényes. (Ezen kedvezményes áru 20 db térképcsomaghoz használjuk fel a második tíz köteles példányt.)

Szintén az irodától kapják meg a kiadók számla ellenében a 30 példány nyomdai nyomatért a (bruttó) 3000.-Ft-ot. Külön köszönet a Térképtár Bizottság azon lelkes tagjainak, akik rengeteget fáradoztak a térképek beszerzése és összerakása körül.

Természetesen a kiadókat is köszönet illeti, hogy évről-évre minden térképet átadnak a Gyűjteménynek. Továbbra is kérjük, hogy a megjelent térképekből 50 példányt juttassanak el hozzánk, ebből 20 db a köteles példány, további 30-ért a szokásos bruttó 100.-Ft-os térítést fizeti az MTFSz iroda.

Térképtár Bizottság

TELEKI PÁL, A FÖLDRAJZTUDÓS

Klinghammer István akadémikus „nagy négyeséből” megismertük Raisz Ervin, Izsák Imre és Radó Sándor munkásságát. Utóljára maradt gróf Teleki Pál, aki Radóhoz hasonlóan ellentmondásos egyéniség. A cikksorozat a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum támogatásával jön létre.

Széki gróf Teleki Pál (1879–1941) politikai pályafutása jelentős, Magyarország miniszterelnöke volt 1920-21-ben és 1939-től, egészen 1941 április 3-ai öngyilkosságáig. Érdemes megemlíteni munkásságát az első világháborút lezáró béketárgyalásokon és az „országgyarapítás”-ban. Elgondolkodtató szerepet játszott a zsidótörvények létrejöttében. Ez a cikk Teleki Pál földrajzi-térképészeti szerepéről szól.

1897-ben az egyetem jogi karára iratkozott be, de már ekkor a földrajz érdekelte jobban, ezért Lóczy Lajos és Cholnoky Jenő óráit is látogatta. Földrajzi érdeklődését valószínűleg nagybátyja, Teleki Sámuel keltette fel, aki sokat mesélt neki 1886-87-es afrikai útjáról. (Ezen expedíció eredménye a Rudolf- és a Stefánia-tavak feltérképezése, az egyik legjelentősebb magyar földrajzi felfedezés.) Teleki Pál sokáig a felfedező utazások történetével és ennek kapcsán térképtörténettel foglalkozott, ezt a munkásságát koronázta meg 1909-ben. Atlasz a Japán szigetek cartographiájának történetéhez című monumentális műve nagy nemzetközi sikert aratott (németül is megjelent), és mindmáig fontos forrásmunka a téma kutatóinak. Olyan keresett volt, hogy Japánban, 1966-ban megjelent faksimile kiadásban.

Az Amerikai Földrajzi Társaság 1912-ben ünnepelte alapításának 60. évfordulóját és ezt egy több hónapig tartó tanulmányúttal ünnepelték meg. Az utazás során bemutatták a hatalmas ország földrajzi érdekességeit a meghívottaknak, közöttük Cholnoky Jenőnek és Teleki Pálnak. Cholnoky személyesen hívta meg, Teleki a Magyar Földrajzi Társaság képviselőjeként, saját költségén vett részt az utazáson. Ez a tanulmányút alakította ki Teleki szintéziskereső, oknyomozó földrajzi szemléletét, amely azután vezérfonalává vált egyetem őrának is (A Közgazdaságtudományi Egyetem Földrajz Tanszékét vezette). A túloldalon látható térkép ennek egyik első példája, Cholnoky Amerikáról szóló impozáns kötetében jelent meg. A könyvet 1917-ben adta ki a Franklin Társulat, Teleki két térképe nem szerepel a tartalomjegyzékben, nyilvánvalóan az utolsó pillanatban illesztették a kötetbe. Ezt erősíti meg, hogy a térképekhez tartozó magyarázatot T.P. szignóval a térképek hátára nyomtatták. További érdekessége a térképnek, hogy a

klimatípusok beosztását Teleki Emmanuel de Martonne neves francia földrajztudóstól vette át. De Martonne pár évvel később arról vált hírhedt hazánkban, hogy ő hitelesítette a románok hamis adatokat tartalmazó nemzetiségi térképeit a párizsi béketárgyalásokon. Nem is hiába: egyrészt Erdély és még jó nagy rész az Alföld magyarul lakta területeiből Romániához került, másrészt de Martonne megkapta a kolozsvári egyetem (Cholnokytól erőszakkal elvett) földrajzi katedráját és utóbb (mindmáig) nevét viseli az egyetem melletti utcácska.

Újabb csavar a történetben, hogy Teleki legismertebb műve az úgynevezett Carte Rouge, egy újfajta nemzetiségi térkép, amely szintén a béketárgyalásokra készült. Ez a térkép egyesíti a népsűrűségi és a nemzetiségi térképet, mégpedig úgy, hogy minden 100 főt 1 négyzetmilliméternyi színes folttal jelöl. Erre azért volt szükség, mert főként Erdélyben, a magyarság a városokban koncentrálódott, míg vidéken sokféle nemzetiségek laktak. A területi színezés így nemzetiségi fölényt mutatott volna (amit a románok térképein még el is túloztak), holott a magyarság is jelentős létszámban volt jelen.

Teleki Pál 1910 körül tagja lett a Magyar Földrajzi Intézet igazgatóságának és Kogutowicz Károllyal megkezdtek az első magyar nyelvű világatlasz kiadását (az előző atlaszok feljavított iskolai atlaszok voltak, címükkel ellentétben). Ez az atlasz a híres Debes féle atlasz magyarátsa volt, kiegészítve kitűnő magyar lapokkal. Sajnos a világháború miatt a mű torzóban maradt, 130 lapból csak 84 jelent meg. Teleki 1923–1927-ben társzerkesztője volt az Intézet évkönyvének, igen értékes és máig keresett műveket hozva létre. Kapcsolata a céggel később megszakadt, mivel az a komoly térképkiadásból kivonult.

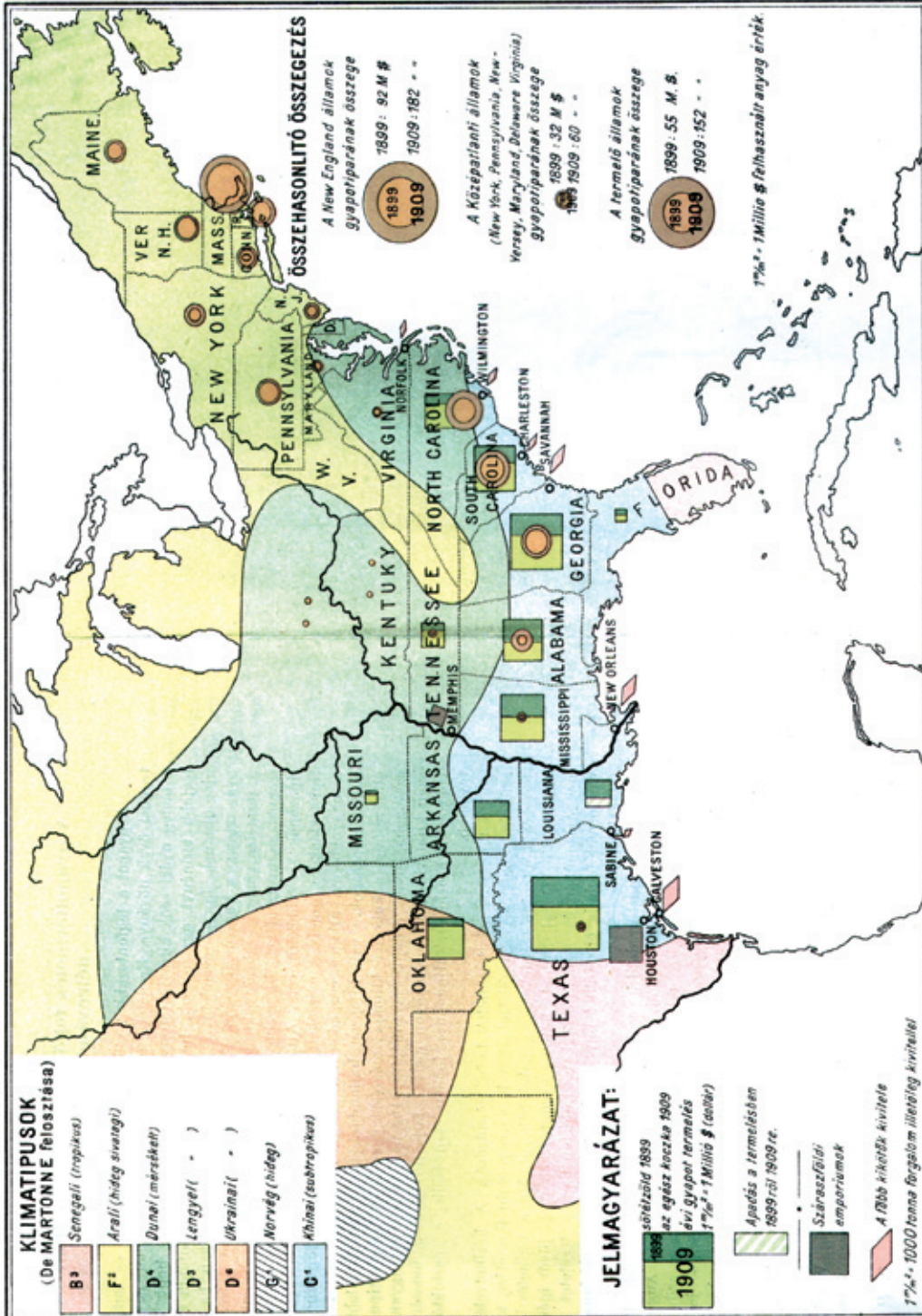
Térképészetiileg is fontos a Teleki által irányított Államtudományi Intézet, amely halála után nevét is felvette. A híres Közép-Európa atlasz (1945) címlapján így az ő neve is szerepel.

Még egy szomorú történetet érdemes megemlíteni: valószínűleg Teleki Pál bírta rá a katonai térképészet munkatársait a frankhamisításban való részt vételre. A Intézetben tökéletes francia ezerfrankosokat készítettek, és csak szerencsétlen véletlenek sorozata buktatta le a forgalomba hozás kezdetén a terjesztőket. A politikusok naiv elképzelése az volt, hogy a hamis pénzekkel megrendítik a gazdaságot és így büntetik meg Franciaországot a Trianoni Szerződésben játszott szerepéért.

Hegedűs Abel térképész

HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum Térképtára
hegedus.abel@hm-him.hu

KLIMATIPUSOK BEFOLYÁSA A GYAPOTTERMELÉSRE ÉS A GYAPOTIPAR VÁNDORLÁSÁRA.

DÉL-AMERIKAI KALANDOK

Már jó ideje készültem arra, hogy 2009 novemberében részt vegyek a térképészek két évente rendezett nagy térképészeti konferenciáján, amelynek Santiago de Chile adott otthont. A térképészeti konferenciák esetén igyekeznek a több száz résztvevőnek, a hivatalos program részeként egy kisebb tájfutó versenyt is rendezni.

2007-ben Moszkvában nem sikerült ilyen versenyt rendezni, nem találtunk megbízható orosz partnert, csak egy közös térképes futóedzést rendeztünk. 4 éve, a spanyolország-i konferencián sikerült egy tengerparti parkversenyt rendezni A Corunában.

Chile ebben a tekintetben komoly kihívás. Chile ugyan tagja az IOF-nek, de Dél-Amerikában igazából csak Brazíliában van fejlet tájfutó élet. Sőt Chile úgy lett az IOF tagja, hogy a szövetséget gyakorlatilag egy Svájc-ból származó földbirtokos képviseli. Amikor 2007-ben az IOF Térképbizottság egy térképhelyesbítő tanfolyamot rendezett Chilében, akkor pl. az előadásokat németről fordították spanyolra.

A Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA) ítéli oda a konferenciák rendezési jogát, hasonlóan, mint az IOF a világversenyeiket. Szerencsére a chilei rendezők (katonai térképészet) úgy ítélte, hogy egy tájfutó verseny jól beleillik a konferencia programjába. Az ICA tanácsára felvették velem a kapcsolatot s így néhány dologban megpróbáltam nekik tanácsot adni a versenyt illetően, bár egyes elképzeléseikről nem tudtam őket lebeszélni. Hangsúlyoztam a helyi rendezőknek, hogy semmiképpen sem fontos, hogy az IOF aktuális versenyszabályzatának megfelelő versenyt rendezzenek, nem feltétel az elektronikus pontérítési rendszer alkalmazása sem. Rendezzenek nekünk egy egyszerű kis versenyt, hiszen várhatóan 30-40 indulónál több nem várható. Néhány hónappal a verseny előtt

még sikerült a rendezőbizottság vezetőivel beszélgetnem Svájcban az ICA 50. évfordulós ünnepségén. A tájfutó verseny végül bekerült a konferencia hivatalos programjába. Arról nem sikerült a rendezőket lebeszélni, hogy 3-3 férfi és nő kategóriát rendezzenek, főleg úgy, hogy a legrövidebb pálya is 3 km hosszú. A résztvevők tájékoztatására egy kétoldalas tájékoztatót készítettek, aminek a nagy része azzal foglalkozott, hogy mikor zárják ki a résztvevőket. Egy nappal a verseny előtt még egy külön tájékoztatót is rendeztek a számunkra, ahol ugyan túl sok információt nem kaptunk, de az látszott, hogy a rendezők számára is elsősorban az a fontos, hogy mi jól érezzük magunkat.

Végül a verseny is nagyon jól sikerült. A konferencia központjától reggel 9-kor indultunk egy busszal a kb. 1 órányira lévő terepre. Két motoros rendőr biztosította szá-

A rajtban

munkra a gyorsabb haladást, s még egy mentőautó is kísért bennünket. A terep kb. 1300 méteres tengerszint feletti magasságban egy golfpálya volt (Hacienda Santa Martina). A buszról leszállva egy golfszállodához érkeztünk, ahol frissítőkkal vártak minket. Néhány perc után egy újabb buszra szálltunk, amely egy földúton keresztül a célhelyre szállított minket. A célhoz megérkezve hatalmas felfújható célkapu és nagyszámú rendező várt ránk. Felvehettük a déli féltekére optimalizált tájolókat és nagy nehezen kiderítettük, hogy ki, mikor indul (mivel rajtlistát nem készítettek, így a számítógépes listában tudtuk megnézni az indulási időket. Én a néhány hónappal korábbi műtém

Chilei rendezők

miatt csak a közepes (4 km) hosszú pályát választottam. A térkép A3-as méretű, 1:7500-es méretarányú volt. A nagy hegyek ellenére a pályában nem volt sok szint (csak két elég meredek emelkedő), gyakorlatilag a golfpálya szélén vezetett. Technikailag sem volt bonyolult, ami azért is szerencsés volt, mert olyanok is indultak a konferencia résztvevői közül, akik még soha nem próbálták ki a tájfutást (volt szaúd-arábiai és görög induló is). Tájékozódási nehézséget legfeljebb az jelentett, hogy a golfpálya bővítése kapcsán földmunkákat végeztek, amit a térkép nem tudott jól viszszaadni, s az utak minősítése is elég szubjektív volt. A versenyt – miattam mi a terepen futottunk – meglátogatta a konferencia főrendezője (a Katonai Akadémia parancsnoka), s a fotókon később azt is láthattuk, hogy SI dobozaik is vannak. A versenyen néhány helyi katona is elindult, s velük beszélgetve kiderült, hogy a katonai egyesületek rendszeresen rendeznek tájfutó versenyeket, s még külföldi versenyeken is részt vesznek Dél-Amerikában.

Minden induló szerencsésen célba ért, mindenki jól érezte magát, így a verseny elérte célját. Minden induló kapott egy részvételt bizonyító térképes oklevelet, sőt a zárőnnepségen a kategóriák első három helyezettje egy üveg plakettet is. Részletes információk a <http://lazarus.elte.hu/cet/o/2009.htm> címen olvashatók.

2006-ban az IOF Térképbizottság először rendezett térképhelyesbítő tanfolyamot Dél-Amerikában (Uruguay és Brazília). Akkor én vezethettem ezt a tanfolyamot a térképbizottság egy dán tagjával. Brazíliából 2009 elején érkezett egy újabb meghívás, amit továbbítottam az IOF Térképbizottságához. Mivel az IOF anyagilag ezúttal nem tudta támogatni az instruktorok küldését (még úgy sem, hogy a chilei úthoz kötődően csak a Dél-

A brazil versenyen mindenütt folyik a víz

Amerikán belüli utazás költségeit kellett volna állni), ezért úgy tűnt vissza kell utasítani a brazil meghívást. Végül sikerült olyan repülőjegyet vennem Chilébe (Sao Paulo átszállással), ami lehetővé tette, hogy minimális kiadással eljuthassak a tanfolyam tervezett helyszínére, Curitiba városába. Sőt, a chilei térképészeti konferencia résztvevői között is találtam olyan tájfutót, aki magára vállalta a plusz költségeket és besegített nekem az oktatásba a térképhelyesbítő tanfolyamon. Dusan Petrovic, a ljubljanei egyetem oktatója (korábban a szlovén tájfutó szövetség elnöke) vállalkozott az útra.

A térképhelyesbítő tanfolyam helyszíne egy rendőrakadémiai laktnya volt a város szélén. A 2006-os tanfolyamhoz képest ezúttal inkább olyan résztvevőkre számítottunk, akik gyakorlottabbak. Végül 55-en vettek részt a 3 napos tanfolyamunkon, ahol jelen volt a brazil tájfutó szövetség elnöke is. A brazil tájfutás – nemzetközi elszigeteltségből adódóan – kevés európai kapcsolattal rendelkezik. Mint ismert, az idei miskolci VB-nek volt egy brazil indulója is, ez volt az első alkalom, hogy dél-amerikai ország indulója igazi nagy VB-n vett részt. Sajnos a térképek esetén is olyan

helyi szokások alakultak ki, ami ellentétes a jelkulcsban leírtakkal (például bármilyen pontszerű térképjelet elforgatnak, ha szerintük úgy jobban elfér a térképen). A rendőrakadémia egy kb. 1 km²-es bekerített terület, amelyről tájfutó térkép is készült, s a helyi rendezők ki is tűztek 3 pályát, amit a tanfolyam után öntevékenyen lefuthattunk. Az első nap délutánján egy trópusi vihar érkezett, s az eső csillapodásával én nekivágtam a 3 km-es pályának. Sajnos a lehullott csapadék a legkisebb patakot is széles folyóvá változtatta, s a pontok egy része megközelíthetetlené vált. A néhány megközelíthető pont is olyan dzsungelben volt, amihez mi itthon nem szoktunk hozzá. Szerencsére másnap már kellemesebb volt az időjárás, s az előző napi tapasztalatok alapján, ahol lehetett kerültem. Az egy-két bozótban lévő pont megtalálása azonban még így is időigényes volt. Mindez csak azért volt kicsit aggasztó, mert a tanfolyam után Paraná tartomány bajnokságán terveztük a rajthoz állást. Ez már igazi 2-300 fős verseny volt minden olyan körítéssel, amihez otthon már hozzá szokhattunk: honlap, rajtlista, Sportident (helyett EMIT). Tartományi bajnokság lévén nem

számítottak külföldi résztvevőkre, így nem is kaptunk rajtidőt. Egy órai autópályás buszozás után rátértünk egy földútra, ahol kb. 10 km után értük el a versenyközpontot. A terep végül kellemes meglepetést okozott, bár arra kevésbé voltam felkészülve, hogy az F21E kategóriában szorítottak nekünk helyet, mondván így a terep minden részét megnézhetjük. A rajtban megpillantva a térképet és pályát (7,5 km) leküzdhetőnek tűnt a feladat, csak a pálya elején jelölt a térkép bozótot és mocsarat. Aztán kiderült, hogy bozót szerencsére alig van, mocsár viszont mindenhol. A harmas pont környékén ez annyira durva volt, hogy amikor egy rossz lépés után kihúztam a lábamat a mocsárból, akkor nem volt rajta a cipő. Nem tudtam mást tenni, elkezdtem kézzel túrni a mocsarat, s kb. egy perc múlva, mikor már sokadszor markoltam bele a sárba, belebotlott a kezem a cipőmbe, amit aztán nem

kis erőfeszítéssel sikerült kihúzni. Nem volt más lehetőségem, mint a sárral teli cipő letisztogatása és felhúzása. A terep tényleg viszonylag jól futható volt, de a mocsár és rendkívül egyenetlen növényzet számomra nehezítette a haladást. A térkép meglepően pontos volt, bár a pontszerű részletek tekintetében kicsit túlságosan is részletes volt, sok olyan objektum is rákerült a térképre, ami a terepen nehezen volt észlelhető. Összesen egy hibát vétettem (a nyolcas pontra), de ennek is elsősorban az volt az oka, hogy nem voltam biztos benne, hogy a terepen keresztezett utat a térkép ösvénynek, vagy kocsíutnak jelöli-e. A pálya második felében a pályakitűző igyekezett olyan ellenőrző pontokat választani, ami a táj legszebb pontjait mutatta meg nekünk (vízesés, barlang, tó). A végére már nagyon elfáradtam, hiszen a műtetem miatti kihagyás óta ilyen kemény pályát még nem

Beérkezik egy versenyző

futottam. A verseny térképe elérhető a <http://lazarus.elte.hu/hun/dolgozo/zentail/tf/2009/2009-11-29-curitiba.jpg> címen.

Nekem 108 percben telt a pálya teljesítése, a helyi menőknek ehhez 51 perc is elég volt, ami azért szerintem igen jó idő. A közel másfél óráig tartó eredményhirdetés, amely során szerintem minden résztvevőnek jutott legalább egy érme vagy kupa valahogy beleillett a brazil tájfutásról kialakult képbe: lelkes, családias. **Zentai László**

Sport- és rendezvényszervezők!

Ideai ajánlatunk rendezvény szervezéshez:

- rajtszámok: futó-, kerékpárversenyekre laminált papír alapon
- kordon szalagok: 10-40 cm szélességben
- reklám molinók ponyvára, reklámtáblák
- passztartó szalagok: szitázott vagy szublímált, egyedi felirattal vagy felírat nélkül

Díjazáshoz:

- érme: kétoldalas, öntött, egyedi felirattal
- éremszalag: egyedi felíratú, szitázott vagy szublímált
- póló, teniszg, pulóver több minőségben, széles színválasztékban, emblémázva
- fehér frottier fejpánt, emblémázva

érme éremszalag
fejpánt kordonszalag
passztartó-szalag
ponyva-molind
póló pulóver rajtszám
reklámtábla teniszg
érme éremszalag
fejpánt kordonszalag
passztartó-szalag
ponyva-molind
póló pulóver rajtszám

Grafic-Com Bt.

Máté István
1031 Budapest
Malomkerten u.1.
Tel./Fax: 06/1-242-3945
Mobil: 06/20-9573-165
e-mail: mathe@nubicom.hu

ÉJSZAKAI OB

(avagy hogyan kerül a vaddisznópörkölt a tájfutó asztalára)

Az idei Éjszakai Országos Bajnokságot a Maccabi Vívó és Atlétikai Club Tájékozódási Futó szakosztálya rendezi 2010. május 8-án Ruzsán a Napraforgó Vendégháznál.

A normáltávú egyfordulós egyéni éjszakai bajnoki verseny szervezői több meglepetést is tartogatnak a résztvevőknek.

Először is maga a helyszín, amely remek kikapcsolódást ígér! Az erdő közepén fekvő hangulatos vendégház úszómedencével, parkosított környezettel minden igényt kielégít. Lehet itt sátorozni, de a panzióként üzemelő vendégházban is pihenhetünk a verseny után.

Igazi kuriózumnak számít, hogy az éjszakai bajnokságok történetében először, a rendezők kísérelésével is szeretnék még színvonalasabbá tenni a versenyt. Ezen 3 kategóriában (N21BR, F21BR és NYÍLT) indulhatnak azok, akik még csak most kóstolgatják az éjszakai versenyek hangulatát.

Ahogy az már megszokott, a rendezők színvonalas díjakkal, érem és tárgyjutalommal honorálják a legjobb teljesítményét (a kísérelésen is!).

És a meglepetések sorából hadd említsek még kettőt. Minden résztvevő stílusos ajándékot kap.... a többi kiderül a helyszínen. No és el ne felejtsem! A címben felvetett kérdésre most jön a válasz: a rendezők vaddisznópörköltre várnak mindenkit, aki idejét és energiáját nem kímélve nevez a versenyre... no és persze el is jön. Az éjszakai bajnokság után érdemes egy rövidke éjszakát és a következő napot is a verseny helyszínén tölteni, ugyanis ekkor kerül megrendezésre a Maccabi Kupa Középtávú Országos Rangsoroló verseny.

A rendezők mindkét versenyre szeretettel várnak minden érdeklődőt egy olyan helyszínen, mely a hasonlósága okán kiválóan alkalmas edzést biztosít a 2011-es Homokháti

Részlet a térképből

Hungária Kupára (melynek rendezési jogát a Maccabi VAC tájfutó szakosztálya nyerte el).

És még egy fontos információ! A fenti versenyekkel kapcsolatos minden tudnivaló megtalálható a www.maccabitaifutas.extra.hu honlapon.

Paskuj Mátyás

A versenyközpont

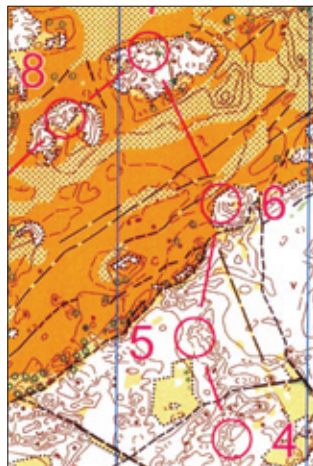
A SZÉLMALMOK ORSZÁGÁBAN

(avagy 3 év Hollandiában)

2006 őszén jöttünk ki. Erdély, Svédország és Svájc után először laktam olyan helyen (Ypenburgban, egy Hágától kissé keletre lévő külvárosban), ahol az erdőt keresni kell, és ahol a hegy, vagy még a domb is, idegen fogalom.

Az első másfél évben eszünkbe se jutott, hogy tájfutó versenyre menjünk, habár hallottuk, hogy Hollandiában is van ilyen... Akkor „jött közbe” Gyula. Már egy ideje tudtam, hogy valamikor tavasszal jön, és abban egyeztünk meg, hogy ír majd, ha megérkezett. Az email, amit valamikor április elején kaptam tőle, kb. így kezdődött: „Szia, már egy pár napja itt vagyok Amszterdamban. Hétvégén megyek a középtávú bajnokságra, gondolom, ott találkozunk...?”. Aha. Hát igen, akkor mi is megyünk... És nem bántuk meg, hogy mentünk. Erről a versenyről maradtak a legszebb emlékeim, nem csak azért, mert hatalmas érzés volt végre megint futni, térképpel, iránytűvel a kezemben – tényleg a pálya minden másodpercét 120%-osan élveztem. Hanem azért is, mert így visszatekintve, tényleg az volt a legszebb terep, amivel itt találkoztunk.

Nagyon feldobott a verseny, habár a késői nevezés és a rossz térdeim miatt versenyen kívül, rövidebb pályán indultam (másképp DE-ben kellett volna indulnom). A színhely a „Kootwijkerzand” volt, egy a Veluwe(*) északnyugati szélén fekvő homokdűnés erdő. A pálya közepén egy pár pont nyitott dűnéken vezetett át, majd vissza az erdőbe, a füves talajú, „szintgörmemun-kát” igényelő csodálatos fenyvesbe. Nagyon jól esett. Olyan jól, hogy elmentünk valamivel később a staféta bajnokságra is. Na az aztán csak csörtetés volt. Bozótos, „laposkás” erdő, amit homokos utak és nyiladékok kockái tarkítottak, ahol viszont a homok miatt nem lehetett futni, és a térkép egyik csücskében egy egészen lapos rész, ahol a pontfogás igencsak cselesnek bizonyult. Nem messze az „érkezőstől” (Cél) pedig egy igazi kis oázis volt: nyílt homokdűnék, közepén pedig egy kis erdő-sziget két tavacskaival!

A pálya közepén egy pár pont nyitott dűnéken volt

Volt is egy pontunk a tó szélén, és százasával ugrottak be a békák a vízbe, amikor elszaladtam a tó partján! Vicces volt. A pályán főleg azzal szórakoztam, hogy élveztem a bozótot, és másokkal ellentétben nem a homokos nyiladékokon sakkoztam, hanem keresztülszörtetem a bozótot, és végül is nagyon élveztem a dolgot, már csak azért is, mert tájfutó verseny volt.

Aztán ősszel is elmentünk még két versenyre. Az egyik egy lapos erdőben volt, ugyancsak a Veluwe szélén, de ezúttal délnyugaton. Itt se homokdűnék nem voltak, se szintvonalak a térképen, legalábbis első látásra nem sokat vettem észre belőlük, habár 2,5 méteres volt a szintkül. Ez a térkép már tényleg egy világoszöld-sötétzöld kockás sakktablára emlékeztetett. De jó volt futni megint, néha mohát érezni a talpam alatt, és az őszi kődben az ágak között átszivárgó napsugarak fényében pontot fogni.

A „hollandiai tájfutó évünket” egy Soest mellett levő terepen zártuk, ahol a pálya többször is keresztezett egy nyitott dűnés részt, amelyik annyira terjedelmes volt, hogy mikor először belefutottam, teljesen elvesztem benne, a homokbuckák és kis bozótok között. A pálya többi része a dűnéket körülvevő erdősékhöz

Füves talajú csodálatos fenyves

TÁJÉKOZÓDÁSI VERSENYZŐ BRONZSZOBRA – A TERMÉSZETJÁRÓK KÖZÖTT

Az MTF Sz 40 éves jubileumának ünnepelesé alkalmával minden kíváncsi tájfutóban joggal merül fel a kérdés: milyen volt a tájékozódási versenyzés korábban, mennyien ismerhették, milyen rangja, tekintélye lehetett azelőtt? Korabeli dokumentumok tanúsága szerint elődeinknek volt okuk a büszkeségre. A világháború utáni társadalmi átalakulás egyik hatalmas vívmánya volt, hogy a turisták előtt megnyíltak az erdők, ahová korábban csak a tulajdonos engedélyével volt szabad belépni. A gyorsan kiterjedő természetjáró mozgalom súlyt és rangot adott a sportág versenyneinek. Az országos bajnokok nem a 30-40 fős mezőny, hanem az 50-100 ezres természetbarát közösség legjobbjainak számítottak. A versenyeken elnyerhető hatalmas ezüst serlegek is ezt az elismerést tükrözték. Voltak ugyan viták szűkebb körben, a Versenybírói Tanácsban, hogy milyen legyen, merre fejlődjön a versenyzés, de az '50-es években senki előtt nem volt kétséges, hogy ez a sportág épp úgy hozzátartozik a Magyar Természetbarát Szövetséghez, mint mondjuk a vízilabda vagy a műugrás a MUOSZ-hoz (ahonnan csak 1989-ben váltak le).

A sportág elismerését legjobban az érzékelteti, hogy a tájékozódási versenyző bronzszobra helyet kapott a Népstadion bevonulási díszútvonalát szegélyező 16 szocialista-realista műalkotás között. Beck András szobrászművész alkotását, a háromalakos Természetjárók szoborcsoportot a szoborpark északi sarkán 1958-ban állították fel. A csoport három méter magas középső figurája egy természetjáró nő, akinek kezét egy ugyancsak hátizsákos férfi fogja. A kompozíció baloldalán lévő atléta trikós, klott nadrágos, magas szárú tornacipőt viselő, karját előre lendítő alak vitathatatlanul a tájékozódási versenyzőt jeleníti meg.

A pihent-agyú turisták átvérversenyeiről keringő rémtörténetek ellenére tudnunk kell, hogy a tájékozódási versenyzők már akkor keményen futottak. Éppen az általánossá váló futás miatt törölték el a sietés büntetését az első osztályú versenyeken már 1956-ban, majd az 1957-es szabállyal véglegesen. Az elsőként 1953-ban megrendezett természetjáró ottusa egyik tusája is a futás volt. Tudnunk kell, hogy a szervezett természetjáróknak példamutató módon kellett kivenni részüket az MHK tömegsport mozgalomból. A megkívánt szinteket legegyszerűbben futással lehetett teljesíteni. Ez a mozgalom

áthatala a természetjárás minden szervezetét. Az MHK fokozatok megszerzéséhez tehát futni kellett. Ennek szellemében építettek be a természetjáró versenyekbe is „gyorsasági szakasz”-t, ahol különösebb tájékozódási feladat nem volt, de az időt mérték.

Beck András kiváló mestereként tanult, leghíresebb köztéri szobra József Attilát mintázta, amelyet 1952-ben állították fel a XIII. kerületi József Attila téren, aztán áthelyezték a Margit-szigetre 1966-ban. Kevés figurális művet alkotott, inkább éremművészként ismert. A Természetjárók szoborcsoport többet nyújt a kor sematikus igényeinél, frontális, nyílt kompozíció, egymásra torlódó formákból épül fel. Az előre tekintő központi alak a felszabadult dolgozó nő, jobbra férfitársra, aki fél fordulattal hátra tekint és magasba lendülő jobbával a lemaradókát serkenti. Az egymás kezét fogó turista párt jól egészíti ki a baloldali fiatal férfi, aki akár a fiuk, a szocializmus gyermeke is lehet. Ő a rajt pillanatában megöröklített versenyző, aki nem hátra, hanem előre figyel. Mozgását lendülő karja indítja. Nem lehet kétséges, hogy a háttérből az élre tör!

Több mint elgondolkodtató, hogy a Természetjárás című turista folyóirat több mint fél évszázaddal ezelőtt hírt a szobor felállításáról – akkor is minden kommentár nélkül...

Bozán György

TÁJOLÓ ELŐFIZETÉS 2010-RE

Érkeznek az előfizetések, kicsit nagyobb számban, mint az előző években. Reméljük, hogy ez a lendület nem áll meg és még további előfizetések is fognak jönni. Ezt az első számot minden tavalyi előfizetőnknek megküldjük, bízva abban, hogy továbbra is a Tájoló előfizetője marad. Akiknek január végéig nem érkezett meg az előfizetési díja, azoknak értesítést tettünk ebbe a számba, hogy felhívjuk a figyelmét az előfizetésre.

Az ideai árak:

Az éves előfizetési díj 2010-re 4900 Ft, külföldre 7900 Ft.

Ismét lesz DVD melléklet, amelynek költsége további 1000 forint.

Akik támogatják a szövetséget, azoknak tiszteletpéldányt küldünk, az Arany és Ezüst fokozatú támogatóknak DVD-t is.

Az előfizetési díjat a tavalyi utolsó számhoz mellékelt csekken vagy átutalással (Számlaszám: **11705008-20411419** Budapesti Tájfutók Szövetsége) kérjük befizetni. A megrendelő nevét és címét olvashatóan, nyomtatott betűkkel kérjük felírni a csekkre. Ugyanezen a csekken lehet a szokásos támogatásokat is befizetni, ebben az esetben a csekk „Közlemény” rovatába nem „Tájoló előfizetés”-t, hanem „Támogatás”-t kell írni.

A különböző tájfutó rendezvényeken, a BTFSZ-ben és a téli edzéseken személyesen is előfizethető az újság. Várjuk az előfizetéseket!

2010. február 27-28. Bócsa

www.astrois.hu/boroka-tavasz

MÁMOR KUPA – MARATONI KIVITELBEN

Több tájfutó baráti körben hagyomány, hogy szilveszterkor ún. mámor kupával – vagyis az alkoholos bódultságra alapozott buli-versennyel – búcsúztatják az évet. Az elmúlt két évben azonban már karácsony előtt is sikerült részt vennem egy különleges, hosszútávú versenyen ebben a műfajban, az ún. Sör-Körön.

A verseny a Pilisben zajlik immár tizenharmadik éve minden december második szombatján, és egy hegymászó egyesület baráti összejöveteléből nőtt ki magát, mára több mint 200 fős eseménnyé. A lényeg, hogy négy település – Pilisszántó, Pilisszentkereszt, Pilisszentlélek, valamint Dobogókő – között kell mozogni a turistautakon, és közben természetesen sört inni. A verseny 7 órán keresztül zajlik délelőtt 10-től délután 5-ig, és pontszámra megy: a lehetséges útvonalak különböző pontértékeket érnek, valamint a sörivásokra is pontokat lehet kapni. Az értékelés több szempont szerint zajlik: két alapkategóriaként a sima

RAJT	TEL	UT	UT	UT
1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40
41	42	43	44	45
46	47	48	49	50
51	52	53	54	55
56	57	58	59	60
61	62	63	64	65
66	67	68	69	70
71	72	73	74	75
76	77	78	79	80
81	82	83	84	85
86	87	88	89	90
91	92	93	94	95
96	97	98	99	100

turista és a sörfutás műfaja van megkülönböztetve egy megadott intervallummal a sör/megett út arányára, amit a versenyzőknek be kell tartani, hogy egyik irányba se lehessen túlzásokba esni. Értelemszerűen a sörfutásban kevesebb sör is elég. Mindkét kategóriában lehet csoportosan is menni, a csapatok külön is értékelve lesznek, valamint természetesen női-férfi bontás is van.

Ivópontokból a három falu kocsmáján, és a dobogókői kilátóban felállított ideiglenes kocsmán kívül még másik három is van az erdőben. Bár a verseny a pontok megtalálása szempontjából nem kihívás egy tájfutó versenyhez képest, mégis hasonlít azokra. Mindenekelőtt az útvonal-optimalizálási feladatban, hogy minél több pontot sikerüljön összeszedni

úgy, hogy lehetőleg ne a terep közepén érje a szintidő lejárta (és egyben a sötétedés) a versenyzőt. Már a rajtolás is egy stratégiai feladat, ugyanis választani lehet a négy település között – aminek persze logisztikai okai is vannak, hiszen a verseny stilszerűen az első sör elfogyasztásával kezdődik. További hasonlóság, hogy a versenyt néhány éve már Sportidenttel rendezik.

A 2009-es versenyen két rekordot is sikerült felállítani. A klasszikus túra kategóriában megdőlt a legtöbb sör rekord: szám szerint 19 lett az új, amihez kb. 24,5 km gyaloglás párosult – de ez nem is volt elegendő a győzelemhez, ahhoz némileg kevesebb sör, de hosszabb táv volt célszerű. A sörfutás kategóriában pedig én állítottam fel az eddigi legjobb teljesítményt 44,8 km-rel és 8 sörrel – a táv ugyan volt már 45 km felett is az elmúlt években, de ahhoz csak 6 sör társult. Ehhez már szükség volt az előző évi keserű tapasztalatokra is, amikor megfelelően illuminált állapotban úgy gondoltam, hogy még egyszer meg tudom kerülni a Pilis-tetőt és akár 50 km fölött teljesíteni – ami ugyan sikerült is, csak épp a szintidőből bőven kicsúszva.

Aki esetleg kedvet kapott volna az eseményhez, bővebb infót talál az alábbi honlapon: <http://www.komarnicki.hu/page.php?55> Az idei verseny munkanap-áthelyezés miatt kivételesen december harmadik szombatján, 18-án lesz. És hogy a nyári melegben könnyen csúszó sörök helyett miért télen van a verseny, amikor vagy a fagy, vagy a sár miatt nem ideális az erdőben ejtőzve vedelni? Talán azért, mert van nyári verzió is 24 órás kivitelben – de az kevésbé szervezeten, ad-hoc rendezőgárdákkal és változó helyszíneken történik, azt egyelőre én sem próbáltam...

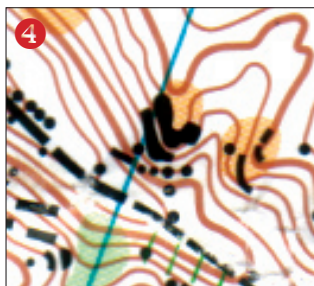
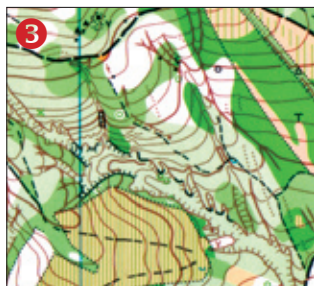
Skuló Marci

Térképelek magyarázata (1)

201 Áthatolhatatlan sziklafal

Az áthatolhatatlan sziklafal jelével sziklafalat, bányát vagy nagyon meredek földletörést ábrázolunk. Ezeket az objektumokat vastag fekete vonallal és esésirányú fogakkal jelöljük. A fogak a sziklafal kiterjedését (tetejétől a lábáig) ábrázolják. Ha kicsi a hely, a fogak elhagyhatók, pl. sziklakapu esetében. Ha a sziklafal víz mellett található úgy, hogy nem lehetséges az alatta való elhaladás a vízparton, akkor a sziklafal fogazása átnyúlik a víz határvonalán.

- ① sziklafalak (2 pont)
- ② bányák (2)
- ③ meredek földletörés (3)
- ④ sziklakapu (3)

Rejtvény!

Ha kitalálod, hogy mi a neve a térképeknek, amiből kivágtuk a részleteket, a zárójelben lévő pontszámot kapod. Küld be a neveket! A kapott pontokat hónapról-hónapra összeadjuk és a 8. szám után kialakul a végeredmény.

Értékes nyeremények!

Címlap: Az indulók negyedrésze a hölgyek közül került ki a Ripszám emléktárgyán

Hátsó borító: Ellenőrzőpont kilátással a Midnattsolgalpen – Éjjeli Nap Tájfutóversenyen

A BUDAPESTI TÁJFUTÓK SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA